

ARREGGEL

Ára 3000 korona

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÖKK SZILÁRD-UTCA 19

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 38.000 kor. Egyes szám ára 30 Groschen 1⁵⁰ sokol, 1²⁰ lira, 1 francia frank

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFONJAI: JÓZS. 143-26, JÓZS. 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASARNAP ESTÉTŐL
REGGELIG: JÓZSEF 9-66, JÓZSEF 10-16

IV. évfolyam

Budapest, 1925 augusztus 31.

35. szám

Megbukott a magyar városok kölcsönakciója Speyerék nem tudták a kölcsönt elhelyezni

(A Reggel tudósítójától.) Körülbelül félszáz évvel ezelőtt akció indult, hogy a lerongyolódott, elszegényedett magyar városokat megfelelő külföldi kölcsönrel segítsék meg. Először a L. Morgan-bankházal folyt tárgyalás a kölcsönről, azonban csak nagyon kevesen tudják, hogy

Morganék egy félóraig sem tárgyaltak Magyarországon megbízottjaival és nyomban kijelentették, hogy nem vállalják a kölcsönakció lebonyolítását.

A Morganékkal való sikertelen kísérletezés után a Speyer & Co. newyorki bankházal kezdődtek meg a tárgyalások. Hónapokon keresztül alkudoztak a magyar megbízottak Speyerékkal, amíg végül is a nyár elején sikerült megállapodást kötni a Speyer-bankházal. Ez a megállapodás köztudomás szerint 10.000.000 dollár, azaz 50.000.000 aranykorona kölcsönt biztosított volna a magyar városok számára. Julius végén került volna a sor a kölcsön első részletének folyósítására. A folyósítás azonban nem történt meg július végén, de nem történt meg augusztus elején sem és csak hosszú sürgelésre sikerült, állítólag néhány nappal ezelőtt, a kölcsön első részletét, az 5.000.000 dollárt Speyeréktől megszerezni. Érdekes, hogy

miért kísérleteztek a magyar megbízottak a L. Morgan-bankházal minden eredmény nélkül.

Morganék ugyanis a legélesebb harcban állanak a Speyer-bankházal, ezért amikor megtudták, hogy a magyar megbízottak a nekik tett ajánlattal egyidőben a Speyer-bankházal is próbálkoztak, visszautasították a köl-

csönajánlatunkat.

A belügyminiszteriumban és a pénzügyminiszteriumban lefolytatott tárgyalások során már el is határozták, hogy a 39 kölcsöntigénylő város közül melyik mennyit kap. A kölcsön összegét az egyes városok teherviselő-képességének és adóbevételének figyelembevételével határozták meg. Most azután egészen váratlan és kedvezőtlen fordulat következett be a városok kölcsönének ügyében. A Reggel információja szerint ugyanis az egész kölcsönakció megbukott és az újabb 5.000.000 dollár folyósítására már nem is kerül sor.

A kölcsönakció bukásának oka, hogy a Speyer-bankházalnak nem sikerült a kölcsön plaszirozása.

Speyerék nemcsak a magyar városok kölcsönakciójának lebonyolítását vállalták, hanem ezzel együtt a Berlin és Köln városát is. Hogy mik lesznek a jogi és közgazdasági következményei a kölcsönakció meghiusulásának, arról egyelőre nem lehet hiteles információt adni. Pénzügyi körök megítélése szerint a kölcsön horribilis kamatszolgáltatása és lehetetlenül szigorú feltételei olyan terheket jelentettek volna a magyar városok számára, amelyeket aligha teljesíthetnének.

A kölcsön bukásából inkább külföldi tőke-érdekeltségnek, semmint a magyar városoknak van kárak.

Bankkörökben azt hiszik, hogy a meghiusult Speyer-kölcsön helyett nem lesz nehéz konciliansabb feltételek és olcsóbb kamat mellett kedvezőbb kölcsönt szerezni a városoknak.

A miniszterelnök szeptember 10-én Budapestre érkezik és átveszi az ügyek vezetését

Bethlen nem utazik Genfbe — A külügyi tárcát a nemzetgyűlésen már új miniszter képviseli

(A Reggel tudósítójától.) Bethlen István gróf miniszterelnök szeptember 10-én Inkefaluból Budapestre érkezik s még ezen a napon átveszi hivatalát és a kormányzati ügyek vezetését. Így természetesen elesnek azok a hírek, hogy a miniszterelnök résztvesz a Népszövetség genfi tárgyalásain. Bethlen nem utazik Genfbe, erről A Reggel értesülései szerint szó sem volt. Miután a magyar delegáció vezetését gróf Apponyi Albert vállalta. Illetékes helyen egyébként vasárnap ismét keményen cáfolták

munkatársunk előtt a kormány átszervezéséről szóló híreszteléseket. Tény az, hogy

új gazdát kap a külügyminiszteri tárca, amelynek betöltéséről Bethlen szabadságideje alatt is tárgyalt. Politikai körökben a tárca legkomolyabb jelöltjének gróf Teleki Pált tartják, akivel azonban még nem egyezett meg a miniszterelnök. Annyi bizonyos, hogy a nemzetgyűlés őszi ülészakáján már ismét új miniszter képviseli a magyar külpolitikát.

Ma kezdődik a Népszövetség őszi ülészakája

Genf, augusztus 30.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A Népszövetség hétfőn kezdi meg tanácskozásait a gazdasági bizottság ülésével, szerdán a népszövetségi tanács és a pénzügyi bizottság tanácskozik. Szeptember 7-én nyitják meg a Népszövetség hatodik ülészakáját. Briand szerdán érkezik autón és a népszövetségi tanács aznap ülésén elnökölni fog, mert az elnöklés

sora most Franciaországon van. Painlevének az a szándéka, hogy szeptember 6-án utazik Genfbe és az elnöklésben főlváltja Briand-t. Egy nappal később

Painlevé nyitja meg nagyobb beszéddel a Népszövetség szeptemberi ülészakáját.

Az ülészak egyik legjelentősebb program-pontja az osztrák probléma.

Revíziót!

Ha volt a bolsevizmus bűneinek érthető és jogosult reakciója, hát legyen reakciója annak a kurzusnak is, amely bűneit a bolsevista bűnökkel igazolta. Embereket sebeztek meg, ártatlanokat sujtottak vaktában hozott ítéletekkel és ami gyűlölet a haza ellenségeinek szolt, azt a gonosz önérdék bőven hasznosította a maga előnyére. Besugásra törtézők lelkiismeretlen emberhajszája, bizonyítatlan vádak, sőt vádak nélkül hozott ítéletek egyszerűen azért, mert kortések tülekedtek a helyekért és szükség volt minden falatra, bérül. Elhiszük, hogy a rut forradalom után természetes az ellenforradalom, de ők maguk ismerték el számtalanszor, hogy ez az ellenforradalom nem volt szebb, nem volt igazságosabb, nem volt keresztényibb, mint a bolsevizmus, hiszen bármikor hányták szemükre a jogtalan elkobzásokat, az ártatlanok halálát és megkínzottak szenvedéseit, mindig azzal vágtak vissza, hogy ezt a bolsevisták is így csinálták. Silány és csatornalelkű emberek tülekedése volt ez is, amaz is, sokszor ugyanazoké, akik azelőtt az áldozatok vérének pirosságával festették jelszavaikat s akik most fehérek lettek, mint a tömegsirokra ontott méz fehérje. Elhiszük, hogy ennek így kellett lenni és a csöcselékre csöcselékkel felelt a történelem és elhiszük, hogy voltak, akiket ez a minden zavarosban zsákmányoló tömeg sodort magával és akik jobb létükre elvesztették tiszta látásukat a szennyes indulatok walpurgisz-éjszakáján. De most már vége, a reggel a hegyek fölött pirkad és mint a reggeli madárdal, halkan csipog már a lekiismeret szava. Legyen a reakciónak teljes reakciója, nem dühre düh, nem gyűlöletre gyűlölet, nem elnyomásra elnyomás és csöcselékre csöcselék, hanem bűnre erkölcs, silányságra emberség, dulásra rend és terrorra keresztény kiengesztelődés. Legyen a jóság, a tisztesség, a jog, a boldog béke ellenforradalma, amely már mintha kezdené a lelkek revízióját. De hol vagyunk még a teljességtől! Tanárok, tanítók, anyák, munkások, családfőntartók, államiak és fővárosiak, becsületes, ártatlan hasznos emberek rejtegetik az aljas gumibot kék és sarga foltjait és éheznek, nyomorognak és viselnek másokat illető szegényt és büntelen száműzöttei ma is a munkás, a kenyéradó, a tápláló Magyarországban. Tanügy, közigazgatás, köz- és magánintézmények minden ágazata nyögte a numerus claususnak ezt a legbrutálisabb válfaját, a harácsolóknak és tehetségteleneknek ezt a tatárdulását, ezt a rettentő megszállást, amelynek sokezer áldozata várja még, hogy a visszatró Krisztus megváltsa őket. Revíziót az egész vonalon, revíziót a lelkekben, az erkölcsökben és az értékekben, — kapja vissza jogait a becsület, elrabolt kenyérét az ártatlanság és kívánatos szépségét a munka. Mi nem is követelünk megtorlást, nekünk nem kell büntetés, nekünk emberi jóvátétel kell csak, a megsefolt büntelenek erkölcsi és anyagi restitúciója, sebek gyógyítása, a méltatlan bánatomért elégtétel, nekünk csak béke, csak keresztény Magyarország, csak csorbítatlan hit kell, hogy megint érdemes jónak, hasznos munkásnak, békés hazafinak és derék polgárnak lenni! És ebben a mi akaratunkban, amely egy a liberális akarattal, segísenek azok is, akik valóban csak együtt-sodródtak a csöcselék rohamával s akiknek a lelkiismerete nem halt meg, csak elájult a forradalom és ellenforradalom mérges gázaitól.

Mi történik szerdán, Beniczky Ödön tárgyalásán

Csak az ítélethirdetés lesz nyilvános — Két-két bizalmiférfit hallgathatja végig a főtárgyalást

(A Reggel tudósítójától.) Ismeretes, hogy az ügyészség Beniczky Ödön volt belügyminiszter ellen három vétség címén indította meg az eljárást. A büntetés szempontjából a legsúlyosabb a kormányzósértés vétségére szóló vád. Enyhébb elbírálás alá esik a következő vádpont, amely a hivatali titok elárulásának vétségére vonatkozik és a legesekélyebb jelentőségű a tiltott közlés címén emelt vád. A vádhatóság az egész ügycsoportot két részre osztotta. Külön eljárás mellett folytatja le a kormányzósértés és a hivatali titok elárulásának vétségére vonatkozó vádat, mert ezen ügyekben Beniczky Ödön az egyedüli vádlott. A tiltott közlés vétsége címén megindult eljárásban Beniczky mellett vádlottként szerepel dr. Agai Béla is, az „Ujság” főszerkesztője, aki lekötölte Beniczky kivámságára a vallomást. A szerdai főtárgyaláson a Törek-tanács, minden valószínűség szerint, a két csoportra osztott bűnügyet

egyesíteni

fogja. Erre mutat az is, hogy a tiltott közlés vádjára nyomán keletkezett bűnpör tárgyalását is szerdán délelőttre tűzték ki. A napisajtó a múlt héten különböző híreket közölt a Beniczky-féle bűnpör előrelátható sorsáról és a főtárgyalás lefolyásáról. A Reggel munkatársa egészen megbízható helyen informálódott a kérdések felől és a következő fölvilágosítást kapta:

— A bíróság a tárgyalás legelején

el fogja rendelni a zárt tárgyalást.

Egészen bizonyos, hogy dr. Sztrache Gusztáv királyi főügyész, a budapesti ügyészség elnöke — aki személyesen képviseli majd a főtárgyaláson a közvédat —, a tárgyalás legelején, Beniczky Ödön személyi adatainak fölvétele után indítványt terjeszt elő,

hogy a főtárgyalás egész tartamára rendelkezje el a bíróság a zárt tárgyalást.

Az ítélőtanács ezt el is rendeli, noha értesülésünk szerint dr. Vajda Ödön, Beniczky védőügyvédje, ellenezni fogja a zárt ajtók mögött való tárgyalást. A hivatalos tényezőkön kívül tehát nem vehet részt a tárgyaláson senki, csak a felek által javaslatba hozott bizalmiférfit. A vádhatóságnak és a védelemnek is két-két bizalmiférfit lehet megnevezni, akik jelen lehetnek ugyan, de a főtárgyalás anyagát kötelesek titokban tartani.

A bűnpör főtárgyalása meglehetősen gyors lefolyású lesz,

még szerdán ítéletre érik az ügy.

A vádak ugyanis olyanok, amelyek külön bizonyítási eljárást nem igényelnek. Minden bizonyítási anyag kimerül abban, hogy a bíróság zárt tárgyalásán szóról-szóra fölolvassák Beniczky Ödönnek a Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügyében tett vallomását, az „Az Ujság” inkriminált számából. A bizonyítási anyaghoz tartozik még

egy egészen rövid minisztertanácsi jegyzőkönyv ismertetése,

amely arról szól, hogy a kormányzó Beniczky Ödönt a Somogyi-Bacsó-féle gyilkossági bűnpörben fölmentette a hivatali titoktartás kötelezettsége alól, de csak a vallomástételre és nem hírlapi közlések megtételére. A bíróság e jegyzőkönyv ismertetése után befejezettnek nyilvánítja a bizonyítási eljárást, mert a törvény szerint a kormányzósértésre, de a többi vádpontra vonatkozóan sincs helye tanubizonyításnak. A vád- és védbeszéd elhangzása után a Törek-tanács ítélethozatalra vonul vissza és információink szerint a tanácskozás befejezése után nyomban kihirdeti az ítéletet. Az ítélethirdetés minden valószínűség szerint már nyilvánosan történik. A bűnvádi perrendtartásnak van egy paragrafusa, amely úgy szól, hogy a bíróság az ítéletet mindig nyilvános tárgyaláson hirdeti ki. Ez így is volt év-

tizedeken át, azonban éppen a Törek-tanácsnál találunk példát arra, hogy még az ítéletet is a nyilvánosság kizárása mellett hirdették ki. A Beniczky-féle ítélet kihirdetésénél úgy tudjuk, hogy

a Törek-tanács nem követi ezt az új gyakorlatot,

hanem a nyilvánosság kizárásának mellőzésével mond majd ítéletet Beniczky fölött. Egyes lapok jóslásokba bocsátkoztak és megjövendöltek, hogy ha elítélik Beniczkyt, akkor annyi büntetést kaphat, mint amennyit előzetesen, a vizsgálati fogsággal már ki is töltött. Kaphat 2 hónapot, amit a 65 napos fogsággal előre elszenvedett. Ezek a jóslások és jövendölések merőben önkényesek, mert senki sem tudja előre, hogy a bírói ítélőtanács a büntetés mértéke szempontjából mit és hogyan mérlegel. A Beniczky-féle vádpontokra vonatkozólag a törvény a következő büntetéseket írja elő: A kormányzósértés vétségének a legmagasabb büntetése 2 évi fogság. Ha sajtó útján vagy egyéb nagy nyilvánosság előtt követik el ezt a bűncselekményt, akkor a büntetési tétel 3 évi fog-

háza emelhető föl. A hivatali titok elárulásának vétségére a Büntetőtörvénykönyv 1 évi államfogházát szab, mint büntetési maximumot, azonban a kivételes törvények alapján az államfogház helyett még mindig közönséges fogházbüntetés jár e bűncselekményre is. Tiltott közlés vétségéért a legmagasabb büntetés 3 hónapi fogság. A kormányzósértés miatt elítélt vádlottat a törvény értelmében a főbüntetésen fölül mellékbüntetéssel is sújti a bíróság, amely 20.000.000 korona pénzbüntetésig szólhat és ezenfölül

az elítéltet politikai jogainak gyakorlásától 3 évi időtartamra föl is függesztheti.

A Beniczky-féle esetben a kormányzósértés a legsúlyosabb deliktum, amelyre 3 év a maximális büntetés és a halmazat megállapítása esetén a legsúlyosabb, amit kiszabhatnak: 4 esztendő fogság. De, természetesen, hogy ez a büntetés

a végső határ,

amit jelentéktelen mérsékelhet a bíróság, aszerint, hogy milyen mértékben észlelt a vádlott javára enyhítő körülményeket. Ha a büntetés kiszabásánál úgy mérlegeli a bíróság az enyhítő és súlyosító körülményeket, hogy az előbbieket túlyomóak és nagyszámúban konstatalhatók, akkor még a 92. szakaszt is alkalmazhatja és akkor joga van akár pénzbüntetést is megállapítani. Megemlítjük, hogy Beniczky 83 napot töltött el most fogságban, de ebből csak 65 nap esik vizsgálati fogságra, a többi 18 nap a korábban kiszabott, jogerős, marasztaló ítélet elszenvedése volt.

Darvas Lili barátságosan fölbonította szerződését a Vigszínházzal

Maurice Gest és Reinhardt ajánlata között válogat — Európa vagy Amerika?

(A Reggel tudósítójától.) Roboz Imre, a Vigszínház igazgatója, a Reinhardt-ünnepi játékok előadásai alatt találkozott Salzburgban néhány nappal ezelőtt Darvas Lilivel, aki azzal a meglepő kéréssel fordult hozzá, hogy szerződését, amely őt az idei szezonra is a Vigszínházhoz köti,

bontsa föl.

Darvas kérését azzal indokolta, hogy magántermészeti okok miatt nem óhajtott egyelőre Budapesten tartózkodni. Roboz Imre, méltányolva Darvas Lili indokait, szerződésének kötelezettségei alól

a legbarátságosabb formák között föloldotta s így Darvas Lili nem tagja többé a Vigszínház együttesének.

A Reggel értesülései szerint Darvasnak Maurice Gest amerikai impresszárió, aki a Reinhardt-előadásokat Amerikában rendezte,

tett előnyös ajánlatot, melynek értelmében Darvas Amerikában a „Mirákel”-ben játszáná el az apáca szerepét. Ezt a szerepet Darvasnak már korábban el kellett volna játszania, de annak idején szereplését lemondotta. A „Mirákel” az idén Amerika négy legnagyobb városában négy különböző társulattal kezdi meg pályafutását, ezeknek az előadásoknak impresszáriója és manager-je Gest. Darvas azonban még nem döntött, hogy ezt az ajánlatot elfogadja-e, mert Gest-el egyidejűen Reinhardt is hajlandónak nyilatkozott őt akár Bécsben, akár Berlinben föllepíteni, feltéve, hogy Darvas Lili néhány hónapig odakint tartózkodik, hogy a német nyelvben, amelyet Darvas egyébként kitünően beszél, még jobban tökéletesítse magát. Hogy tehát a két ajánlat közül melyiket fogadja el, még nem bizonyos, a Vigszínházhoz azonban az elkövetkezendő szezonban semmiesetre sem tér vissza.

Bécs hatalmas tüntetése a Németországhoz való csatlakozás mellett

Bécs, augusztus 30.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Ausztria közvéleménye körében egyre nagyobb méreteket ölt a Németországhoz való csatlakozás gondolata. Ez a mozgalom jutott kifejezésre azon az impozáns tüntető gyűlésen, amelyet vasárnap délelőtt az osztrák német nemzet szövetség rendezett a Rathaus nagy néptermében. A gyűlésre Bécsbe érkezett a szövetségnek számos tagja Németországból is. Loeb németbirodalmi gyűlési elnök vezetésével. Délelőtt 10 órára színültig megtelt a Rathaus nagyterme és az épület előtti téren,

szakadó záporban mintegy tizezerfőnyi tömeg gyűlt össze,

amely hangosan követelte a Németországhoz való csatlakozást. A népes gyűlést a kommunisták meg akarták zavarni és ezért összetűzéseket és verekedéseket provokáltak. A rendőrség erre közbelépett és a zavargók közül többeket letartóztatott. A Rathausban lefolyt gyűlésen Loeb dr., a németbirodalmi gyűlés elnöke, fejtegette azokat a politikai föladata-

kat, amelyeket a csatlakozás elérése végett megoldani kell. Több más szónok a csatlakozás gazdasági jelentőségét fejtegette. A gyűlés résztvevőit azután a városházán az alpolgármester fogadta.

A cionisták végigobstruálják a vasárnap éjszakát

Bécs, augusztus 30.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A XIV. cionista kongresszus záróülése vasárnap délelőtt 12 órakor kezdődött. A fölszólalók, úgy látszik, föl akarták használni az utolsó alkalmat mondanivalóik előadására, mert az ülés egész délután és este tartott. Este 10 órakor egy órára félbeszakították a tanácskozást, de 11 órakor ismét folytatták az ülést, amely előreláthatóan csak reggelfelé fog véget érni.

Iskolacipők

legjobb minőségben

olcsó árban

VER-KO-nál

Muzeum-körút 33 (a Muzeummal szemben)
Tessék a címre ügyelni!

Eladó egykétpárvézés kormány-
ülései egyéves csolnak két
millió, egy 9/12-es fényképezőgép teljes
felszereléssel egy millió koronáért. —
Cím a kiadóban

Szőnyeg

	Korona
Velour plüss ebédlőszőnyeg	1.500.000
Selyemfényű szelontakaró	1.100.000
Szép gyapjú ágycső	155.000
Szörme ágycső	350.000
Gyönyörű valódi perzsa összekötő	1.900.000
Remek valódi perzsa szelontakaró	7.500.000
Valódi perzsa ebédlő nagy szőnyeg	12.500.000

Futószőnyegok, függönyök, ágycsőtűrák igen olcsón árusítatnak, Vidéki megbízások pontosan eszközöltetnek, nem tetszőt kieserélek.

SCHILLINGER BÉLA

Budapest VI, Teréz-körút 15. Alapítva 1907

TABARIN

VII, RÁKÓCZI-UT 63

Fényesen átalakítva, világvárosi műsor

Ma záróra

reggel 5 órakor

5

Teljesen rehabilitálta az első revízió az állásától öt évvel ezelőtt megfosztott Dénes Lajos dr. budapesti tankerületi főigazgatót

Ősszel megindul az állami középiskolai tanárok ügyének revíziója

(A Reggel tudósítójától.) Az állásuktól megfosztott tanítók és tanárok ügyében az eddig hiába várt revízió első fecskéje végre megérkezett: a revíziós bizottság Dénes Lajos dr. volt budapesti tankerületi főigazgatót teljes mértékben rehabilitálta. Öt év óta

ez az első revíziós visszahelyezés,

mert a kurzushoz szegődötték szórványos visszahelyezését ide nem számíthatjuk. Általában az elmozdított tisztviselők ügyének revíziója érdekében évek óta már több kísérlet történt. A protárdiktatúrában tanúsított magatartásuk címén fegyelmiel elmozdított tisztviselők revíziós mozgalmát néhai Szentkirályi Béla, Dietz Károly volt főkapitány és Dénes Lajos dr. főigazgató vezették. Több gyűlést tartottak, beadvánnyal fordultak a kormányhoz, ígéretet is kaptak, kérték a pártok támogatását is, de minden eredmény nélkül. A múlt év júliusában erre néhány középiskolai tanár külön is beadta revízió iránti kérvényét a kultuszminiszterhez. Ennek a kísérletnek eddig csak az az eredménye lett, hogy Dénes Lajos dr. főigazgató ügyét vetették revízió alá. Ez az első revízió, mint említettük, a tankerületi főigazgató teljes rehabilitálásával végződött. A főigazgató visszanyerte állását, amelytől ezek szerint öt évvel ezelőtt alaptalanul fosztották meg. A dolog érdekességéhez tartozik, hogy

Dénes főigazgatót a visszahelyezéssel egy időben saját kérelmére B-listára helyezték.

Az első revíziós ügy széles körben kelt érdeklődést és elég különösnek találják, hogy a miniszterium éppen a revíziós mozgalom vezetőjét hozta abba a helyzetbe, hogy eddig csak az ő ügyét tárgyalta le.

A Reggel munkatársa fölkereste Dénes Lajos dr. tankerületi főigazgatót, aki a tanárok és tanítók ügyének revíziójáról a következőket mondotta:

— Az állami középiskolai tanárok revíziójának kérdése nem aludt el és megnyugtathatom kartársaimat, hogy továbbra is képviselem ügyüket és dolgozom érdekükben és

biztos kilátásunk van arra, hogy ősszel a revíziók nagyobb sora fog megindulni.

Fontosnak tartom, hogy külön foglalkozzam a fővárosi tanítók fegyelmi ügyének kérdésével. Itt tudniillik olyan hajmeresztő sérelmek történtek, hogy a kultuszminiszterium már több esetben elrendelte a revíziót, vagy pedig hajlandó lett volna az elbocsátást nyugdíjaztatásra

átváltoztatni, azonban

a kultuszminiszterium e szándéka a főváros tanácsán megtört.

Különbösen is többször előfordult még az első fegyelmiékek során is, hogy a főváros a kultuszminiszternek a vádlott tanítóra nézve kedvező állásfoglalásával szembehelyezkedett, nem hajtotta végre a miniszterium rendelkezését. A bloknak a fővárosi tanüggyel szemben két fontos kötelességét látom. Az első és legsürgősebb az igazságtalanul elbocsátott fővárosi tanítók, tanárok és igazgatók fegyelmi ügyének revíziója. Ami a tanítók fegyelmi revízióját illeti, itt könnyű dolga lesz a bloknak, mert egyszerűen rá kell mutatni arra, hogy ezek

a fegyelmi eljárások szabálytalanul és törvényellenesen folytak le.

Ami pedig az ítéleteket illeti, itt egészen megdöbbentő furcsaságokat találtunk. Sok esetben a fővárosi tisztviselő a vizsgálat eredményeképpen egészen jelentéktelen büntetést (például 100—500 korona büntetést, vagy 1—2 évre tanítás helyett irodai munkára való beosztást) javasolt. Ezzel szemben egy törvénytelenül beiktatott új szerv, a Tanítók Nemzeti Szövetségének képviselője közbelépésére az ítélet, majdnem minden esetben, állásvesztésre szolgált. Az ítéletekre vonatkozóan azt is meg kell említeni, hogy rendkívüli egyenlenségek voltak a vádak elbírálásánál és az ítéletek meghozatalánál. Járhatott valaki állandóan szovjeticszállaggal, lehetett a tanárvizsgáló bizottság kommunista elnöke, azért ma továbbra is állásban van, viszont olyan tanító, aki felsőbb rendeltetetre foglalta el egy iskolában a vezetői állást, azt elcsapták. Ezzel szemben az 1886. évi XXI. tc. 94. szakasza úgy rendelkezik, hogy „a tisztviselő olyan cselekményért, amelyet a törvény vagy illetékes felsőbb hatóság tett kötelezővé, fegyelmi uton felelősségre nem vonható. Nagyon sok esetben olyan vádat is emeltek, amelyek nem a kommun alatti, hanem a korábbi időkre vonatkoznak, holott van egy Friedrich-féle rendelet, amelyben határozottan benne van, hogy csak a kommun alatti magatartás miatt lehet fegyelmit indítani. Maga Haller István is kijelentette már, hogy több fegyelmit meg kellett akasztani, mert a vádak a kommun előtti időkre vonatkoztak. E fegyelmi atrocitások jóvátétele volna most a blok első főladata a fővárosi közoktatásügy terén, annál is inkább, mert hiszen a pusztítás éppen a legjelesebb pedagógusok sorában dult és azoktól fosztotta meg a fővárosi tanügyet.

Della Donna Eugenia magánlaksértéssel és veszélyes fenyegetéssel vádolja udvarlóját

(A Reggel tudósítójától.) Különös ügyben indított nyomozást a budapesti rendőrség Della Donna Eugénia, az ismertnevű primadonna panaszára. A művésznő őszinte kesergéssel följelentést tett egy régi hódolója ellen, mert az utóbbi időben már valóságos zaklatja rajongásával, holott megegyeztek abban, hogy békésen térnek egymás útjából. Della Donna Eugénia — saját szavai szerint — hat évig jó barátságban élt Szentirmay Bélával, aki a Futura Rt. tisztviselője. Szentirmay régebben meg is kérte a művésznő kezét. Az évek elteltével azonban arra az elhatározásra jutottak, hogy a házassági tervet nem valósítják meg és egy szép napon

Della Donna leültette íróasztalához Szentirmayt és fogadalmat íratott vele, hogy sohasem fogja őt ostromolni,

elismeri, hogy tökéletesen szakítanak egymással. E fogadalom után a művésznő elutazott Erdélybe, de amikor most nemrégiben visszatért, Szentirmay újból jelentkezett a művésznőnél, Úgynevezte 18. szám alatti lakásán. A művésznő nem nyitott ajtót. De amikor az utcára ment, Szentirmay Béla, szerinte, mindenütt nyomában volt. Az állhatatos hódoló egy ízben a kerítésen is átugrott a Szapáry-utca 21. szám alatt, ahol a művésznő édesanyja lakik, hogy ott is keresse imádoztóját. Időközben néhány nap előtt Szentirmay Bélának afférja támadt a Modern-kávéházban Kain Sándorral, a dologból tettlegesség lett és a lapok ezt meg is írták. Della Donna Eugénia mindezek után már így panaszkodik:

— Annak ellenére, hogy vége közöttünk mindeunak, hogy miért, azt nem mondhatom meg. Szentirmay állandóan üldöztet engem. Legutóbb, amikor afférja volt egy Kain nevű

urral, azt mondta, hogy ő az én vőlegényem és Kain ur molesztált engem udvarlásával, holott mindezekkel szemben az az igazság, hogy nekem Szentirmay ur nem volt a vőlegényem, engem Kain ur nem molesztált és én nem is kértem föl senkit, hogy védelmébe vegyen. A sok támadás után följelentettem őt a rendőrségen ügyvédem, dr. Szilas Nándor útján, mert

Szentirmay magánlaksértést követ el nálam, amikor minduntalan kopogtat ajtómon.

Della Donna Eugénia, mert Szentirmay a kerítésen átugorva hatolt édesanyja lakása elé és mert állandóan kopogtat zárt ajtaján, magánlaksértés és veszélyes fenyegetés címén tett följelentést Szentirmay Béla ellen. Mielőtt a följelentést megtette volna a művésznő, igyekezett szépszerével elintézni az ügyet. Fölment a Futura Részvénytársasághoz és ott Szentirmay hivatali főnökeinek a segítségét kérte arra, hogy hassanak Szentirmayra, hogy hagyjon föl üldözéseivel, azonban mindez nem használt. A rendőrség segítségét egyébként most azért kérte, mert Szentirmay állandóan nyomom követi és ez ugy egyéni, mint művészi életét földúlja. A följelentés alapján természetesen megindult a nyomozás. Legelőször Szentirmay Bélát hallgatták ki. Szentirmay nagyon szelíd vallomást tett a rendőrségen és mielőtt befejezte volna a tollbamondott jegyzőkönyvet, megigérte, hogy nem váltja be fenyegető ígéretét és nem is zaklatja többé, sőt nem is törődik a művésznővel.

BRILLIÁNST, aranyat, ezüstöt, gyöngyöt és ékszert mindenkinél drágábban **VESZEK** Singer J., IV, Egyetem-u. 11. Telefon. (Kérem a címre ügyelni)

Megkezdődött

a már részben beérkezett őszi áruk

olcsó árusítása!

Szövetosztály:

Iskolaszövet 27.000
tartós minőség.....

100 cm. széles divatkockás és
csikos ruhakelme 45.000

Gyapjukazán 79.000
minden színben

140 cm. széles
férfiöltöny- és
nőkabátkele . . . 89.000

Selyemosztály:

Japán-selyem 75.000
japonaise, 92 cm.

Crépe de Chine 108.000
jóminőségű

Uridivatosztály:

I-rendű, jóminőségű kemény
duplagallér... 12.000

Flór-zokni 35.000
legujabb minták

Fehér rayémellű vagy egész
divat-
zeфирingek 79.000
2 gallérral együtt

Kateher puplin és rayé 135.000
2 gallérral együtt (az egész
ing egy anyagból készült)

Meg nem felelõ árut becsereállunk
vagy a pénzt visszaadjuk
Kivánatra szívesen mintát küldünk

MAGYAR
DIVATCSARNOK
Budapest, VII, Rákóczi-ut 74. sz.

Donald Freemann szenzációs cikke a legfrissebb „Vanity Fair“-ben a koldus Pest részeg éjszakáiról

Newyork, augusztus 20.

(A Reggel tudósítójától.) A „Vanity Fair“ című nagy, newyorki folyóirat, amely múlt hónapban Donald Freeman Molnár Ferencről szóló budapesti cikkét közölte, — amelyet A Reggel ismertetett —, ma

újabb magyarországi tanulmányt

lepi meg az Egyesült Államok olvasóközönségét.

Donald Freeman Budapest éjszakai életéről mondja el személyes tapasztalatait.

Tanulmánya itt, Amerikában valóságos szenzáció erejével hat és tetézi azokat a legendákat, amelyek eddig is forgalomban voltak a „sweet-pepper“ — a paprika — fantasztikus hazájáról. A sweet-peppert itt eddig is mindenki átvitt értelemben fogta föl: Magyarország az édes, de erős fűszerek bódító földje... Nos, Donald Freeman miszter tanulmánya nem hozott csalódást a merész elképzeléseknek, sőt megállapítható, hogy

a mondán amerikalak érdeklődését még fölfokozta — a legvégső határig.

Szenzációs beszámolója főbb részleteit itt közöljük:

— A nagy háboru sokféle fölfordulást okozott — írja Freeman — és ezek közül való az is, hogy Európa éjszakai életének központja eltoltódott Budapestre. Sokan megelégteltek az amerikaiak közül Nyugateurópa látványosságait, Cook turistairodáit, a francia üzletek rablásait és a sápadt, vértelen leányokat, akik a párisi aszfaltot elárasztják. Torkig vannak a francia farsang rózsaszín papírsapkáival és sipoló trombitáival — egyszóval, belefáradtak abba a vaudevillba, amelyet az amerikaiaknak Páris név alatt nyújtanak. Ott volna ezután Berlin, de hiába, az ember nem tud mindig sört inni Unter den Lindenen. Pedig Ottó, a tulajdonos, a legjobb szamlazenekart szerződtette és életveszélyes vállalkozás, ha be akarsz jutni abba a kabaréba, ahol Anita Berber, a legperverzebb, legveszedelmesebb szirén mutogatja kokainmámoros táncait. De nem, Berlin sem tud marasztalni és miután eszedbe jutott, mily roszszaguak Nápoly utcái, tehát megváltod expresszjegyet Bécsbe.

Béccsel — szerintem — baj van.

Bécs nem tud azzá lenni, ami háboru előtt volt és gyakran azt a benyomást kelti, mint egy fényes palota bálterme — lezajlott bál után. Egyetlen elragadó emlékem a manapsági bécsi redutokról Nona Rothenthaler baronessz, a legszebb bécsi leány... De egy rózsza bizony kevés, hogy tavaszt csináljon Bécsben. Annál jobban fölígyl az ember azokra a mesékre, amelyeket már Bécsben mondanak Pestről. Többek között elbeszéltek nekem bécsi művészkörökben, hogy X. ur micsoda agglegény-vacsorát ad a Dunapalotában. Reggeli félkilencig mulatnak a vendégei és amikor az igazgató kénytelen őket kitessekelni, mert a személyzet már reggelizet terít, akkor X. ur stráfkocsit hozat, azt földiszított virágokkal, ráülteti a cigánybandát, egész büffét hordat föl válogatott italokból és így kíséri haza egyenként vendégeit... Vagy pedig elmondták nekem Z. kisasszony nyári mulatsága történetét. Meleg volt és Z. kisasszony vendégei, urak és hölgyek, fölkerelkedtek és kimentek a Margitszigetre fürödni. Ruha csak a cigánybandán maradt, viszont annak derékig kellett vizbegázolnia és úgy kellett fülbehuznia a nótát... És még sok, efféle, szuggesztív történet vonzza Budapestre Bécsből az idegen utast. Mindenekelőtt meg kell állapítanom, hogy

az utas nem csalódik Budapest életében.

A magyar (eltelkintve attól az egy-két szélhámostól, akivel nem jó összekérülni) nagyon rokonszenves, vendégszerető nép, amely rászületett a mulatozásra. Ez a veleszületett haj-

Casino de Paris

Révai-utca 18 Telefon 116-84

Évadnyitó varietéműsorral,
fényesen átalakítva
holnap,
kedden nyílik meg

Záróra reggel 5 órakor

Belépődíj
nincs!

Iam ugyan a magyar ember sok pénzbeli zavarát okozza, viszont azonban sohasem válik nála kinos látványvá, mert nem lépi át az ízlésség határát. Ismered az amerikaiakat, akik először járván a kontinensen, csodálkoznak majd, hogy miért nem azért híres Magyarország, hogy egy nagy — örültek háza. Hát még hogy csodálkoznak, ha tudnák, mennyire nem rendkívüli, hogy egész csomó ember a déli órákban tér haza esti toilletben... vagy pedig reggel 6 óra tájban hallának, mint én, érzelmes szerenádott egy-egy hölgy ablaka alatt. A mellékutcák mindenféle lokáljaiból zavartalanul világos reggelig hangzik ki a zene — mindez pedig nem háboru utáni erotikus vagy neurótikus tünet. Hanem természetes megnyilatkozása a magyar életnek. Mindenki résztvesz, bizonyos korban, ezeken a mulatozásokon és mindenki tulesik rajtuk, mint a járványokon. Nem, a budapesti éjszaka irama nem öli meg az embert, mint a newyorki nappal! Roppant érdekes dolog a mulató magyarok megfigyelése. Két civilizáció vére van ugyanis bennük. Először is a keleti civilizációé, aminek szimptomája, hogy

a mai magyar lusta, elragadó és — ami számunkra érthetetlen — nagyon kedveli a rózsaszincses férfingeket.

Ha megnézi a nőt, lábtól fölfelé nézi meg, nem pedig, mint mi nyugatiak, fejtől lefelé. Newyorkban jól ismerünk egy darabot, amelyben egy férfi, aki női látogatót vár, elrendezi a pamlag vánkossait és közben Narcisse de Nuit-vel permetezi be e butort. Nos, ne felejtjük el, hogy ez a darab — magyar szerző darabja. Ez a jelenet jellemző a budapesti férfire. Mindez, amit eddig fölsoroltam, a keleti civilizáció vonása a magyarokban. De rákövetkezik mindjárt a nyugati is:

a magyar jómodoru, romlott, tréfás, szereti a csipős gunyt.

Ezenkívül tüstént fölismeri bárhol, ki az egész környezében az egyetlen szépasszony. Ezzel az egész prelüddel pedig azt akartam mondani, hogy a magyar nagyon kíváncsú vendég a nemzetközi társaságokban. Azok, akik Budapest éjjeli életében állandóan szerepelnek, tulajdonképpen nagyon zárt társaság és egy átutazó turista ugyancsak ki van belőle közösítve.

Budapest története tulajdonképpen a város bájos háziasszonyainak katalógusa.

Szinte estünként nagyszerű vacsorát adnak otthonukban s a souper végeztével az egész vendégsereg fölkerelkedik s a két leghíresebb éjjeli mulatóhelyiség egyikébe vonul: a Parisien-be vagy a Papagáj-ba. Az utóbbi lokálban végeztem én (meghúzódva, mint egy szerény benszült) földelítő tanulmányaimat s a világ legbolondabb átmulatott éjszakái után, ime, mégis élek. Amire az ember kissé ismerős lesz itt, már mind névről ismeri azokat az alakokat, akik a zöld ajtón keresztül belépnek a paradicsomba. Mindig van itt bizonyos százalék színész, művész és újságíró, vannak itt azután lipótvárosi biznesszmenek és iparkirályok; láttam ott szappankereskedőket és ékszerészeket, viszont huszártiszteket s egy autentikus rendőrtisztet is, aki ott rendes cehhel, mint szetövendég vacsorált. A lokál habitúi: Csekonics gróf, Cziráky, Pálffy és Wenckheim grófok (ez utóbbi bajszos, mint egy cuirassier), továbbá Piret de Bihain és Hatvany Endre bárók. A hölgyek, akik ide ellátogatnak: elegáns divatdámák; színésznők; azok, akik délutáni teájukat Gerbeaudnál isszák; végül pedig félvilági nők. Ezek villanyozzák föl az éjszakai életet. Minden érzelmességtől eltekintve: van valami ellenállhatatlan abban a cigányzenében, a népdalok lírájában s a szerelmi dalok forrásában — amely ilyen helyen hallható. A zene a férfiakat arra buzdítja, hogy földhöz csapják a poharat és bezuzzák a tükröt,

ez itt halhatatlan és poétikus szokás, amelyben a lokáltulajdonos leli csak igazán örömet.

A magyarnak minden alkalom jó arra, hogy földhöz vágja poharát. Néha sajátmaga, néha a cigányprimás, néha az ünnepeit hölgy tiszteletére. Tükröt azonban inkább csak a nagy

Ausztria legszebb fekvésű, legjobb és legolcsóbb üdülőtelepét egész sereg és betegok részére Eggenberg és Stifting bei Graz, dr. Artur Bader személyes vezetése alatt. Minden felvilágosítást Bokor-Benkő hirdetőiroda ad, Váci-utca 25. — Telefon 119-94

Hálószoba topoly, teljes berendezés 3-5 millióért
Ebedő tölgy, vitrines komplett, 4-5 millióért külön külön is átadó
Oriszoba klubgarnitúrával egy ütt 13-5 millió K-ért
Podmaniczky-utca 14. szám

emberek tiszteletére törnek, jelenlétemben például Jókai Mór emlékére. Némelyik nóta hallatára, amilyen például a lefordíthatatlan című „Ritka buza, ritka árpa, ritka rozs...“, a jó magyar ember talpra áll, csárdásba kezd és ehhez harsány hangon dalol. Ezt a cigány-mulatozást nyomon követi egy jazz-band-szám, amelyet egy amerikai kvintett játszik. Ha az amerikai szinikritikusok ezt a mulatozást látják, elnézőbben itélnék meg a „Hárem“ bizonyos jelenetét, amelyet oly élesen bíráltak meg. A magam részéről én legjobban

a párbajozókat kedveltem,

akik engem is bevontak intrikáikba. Minden este, pontosan, valahol elcsattan egy pofon, amelyet elvágja a mulatozást és egy kis időre megtisztítja a levegőt. Drámai jelenet játszódik le, amely alatt mindenki sugdosva kérdezi a pofon okát, a pofozkodók pedig méltósággal kivonulnak. E párbajozók rendszeren el is intézik simán a férfiak öltözőjében, miután a casus belli többnyire nem más, mint hogy két pár tánc közben összeütközött a parketten. Annak ellenére, hogy a híruk nem éppen elragadó, mondhatom, azok a nők, akik ilyen helyen mulatnak Budapesten, a legbájosabbak a világon.

A női dekadenciának valami légius szuggesztívója itatja át a pesti éjszakát.

Az elmerülés az ilyen élvezetbe talán nem hoz létre nagy politikusokat, de mindenesetre alkalmas arra, hogy költőket és művészeket megtermékenyítsen.

Ha van e pesti éjjeleknek hiányuk, akkor az — egy tulajdonképpen királynő. Igaz, hogy itt van a szépséges Lábass Juci, de bármennyire dícséri is őt a nagyon hozzáértő Kálmán Imre, a kitünő komponista, hogy ő a legjobb primadonna, aki operettjeiben valaha játszott és annak ellenére, hogy Lábass valóban bájos nő, mégis, hogy úgy mondjam, ő túlságosan műteremkép, semhogy ilyen mulatozásokon prezidálni tudjon. Őt évvel ezelőtt élt itt egy

Becker Baby

nevű nő, aki minden pesti szépség közül a legjobban fálnak állította a férfiakat. Regényeket és szindarabokat irtak már B. B. némely botrányos életéről. Elementáris lény, egyike a legstílusosabb és legparadoxálisabb példány a európai félvilág nagy nőinek. Bárki, aki Budapesten ma „a régi jó időkről“ beszél, (most mindenki arról beszél, mert ott most

mindenkinek üres a zsebe,

megemlíti B. B. stílusát és udvari fényét. Ezt azzal a mezdulattal teszi, ahogy a német emelné meg kalapját, még esőben is. Goethe vagy Beethoven nevének hallatára. Utoljára egy év előtt láttam ezt a jelentéktelennek látszó kis nőt, kitünő társaságban a bécsi Hotel Sacherben, épp magyar mágnással történt házassága után. Nagyon tiszteletreméltóan viselkedett és nem úgy, mintha Ezerkétéjszaka tündére lett volna, aki végigtáncolt a Pommery-Arenos asztalon és aki egyszer-egyszer egy pezsgős palackot valami nagyherceg koponyáján tört föl, ami különös módszer, de azt mondják, alkalmas...

A
ROYAL ORFEUM

JELENTI:

T LITTLE **ICH**

szeptember havi gázsija:
ezernégyszáz angol font
(ötszáz millió korona)

Leszállított helyárok. Vasár- és ünnepnap három előadás: 3, 7, 9 órai kezdettel

Legolcsóbb hely . . . 9.000 K
Legdrágább hely . . . 90.000 K

HIREK

A penna tisztessége

Ugy érzem, hogy a pennának van értéke, de árfolyama nincs. Igenis, a pennát meg kell fizetni, mert ez a kis szerszám is eszköze a kenyérkeresésnek, de azért a penna mégsem eladó. A hallás érzéke a fül, a látás érzéke a szem. Van érzéke a lelkiismeretnek is: ez a penna. Amikor írunk, nem tesszük egyebet, mint külső benyomásokat fotografizunk. E művelethez a szükséges fényt saját lelkiismeretünk világossága adja meg. Aki tehát pennáját adja el, lelkiismeretét adta el. Bérbevett lélek mindig volt úgy az egyházi, mint a politikai és az irodalmi téren. De az efafta bérenc minden becsületes társadalomban mindig át volt adva a közmegegyezésnek.

Semmi sem nehezebb, mint a házirok biztos megvonása annál a kérdésnél, hogy kicsoda ír igaz meggyőződéssel és kicsoda ír hit nélkül, csupán a pénz okából, olykor jobb meggyőződésének ellenére? Rendes bíróság ezt a kérdést el nem tudná dönteni soha; az esküdtszék inkább; a nagy olvasóközönség a legtöbb esetben. Miért? Mivel itt nem bizonyítani, hanem érezni kell. A tömeg ösztöne jobb utmutató, mint a tanúságoknak egész sorozata. Az embert meg lehet csalni; de az emberiséget nem lehet. Ki lehet játszani a pillanatot, az órát, a napot; de magát az időt kijátszani nem lehet. Az emberi együttlétnék egyik legfőbb életföltétele az igazság. Éppen ezért az igazságot nem kell félteni sem a sötétségtől, sem a hazugságtól, mert az emberi együttélés közsükösége mindig győzelemre juttatja azt.

E fatalizárikusnak látszó nézetet számos példa támogatja a magyar sajtó köréből. Tudunk hírlapról, amely a programba foglalható ígéretet netovábbját váltja be minden nap, mindenről hírt ad, kitűnő összeköttetéseket tart fenn, jól fizet, kiállításai kifogástalan, megjelenése pontos és mégis, mindezen kiváló előnyök mellett hatása nincs, sulya sincs. Miért? Mert nincsen hitele. Mert a nagyközönség úgy érzi, hogy az író lelke nem ott jár, ahol a penna jár; az íróban nem harcost lát, aki győz vagy bukik az üggyel, hanem ügyvédet, akinek ügyessége, tudása, tehetsége, munkája egész mértékben benne lehet az ütközésben, de szívének, lelkének, egyéniségének semmi köze hozzá.

Némely írónál a betű nemi egyéb, mint a kézművelés fixirozása. Az ilyen író: mesterember. Homokra épít és a háza összedől. Víz tetején szánt barázdáját betemeti a hullám. A másik író égő gyertya, amely önmagát fogyasztja, hogy másoknak világítson. Munkája közben lelke százezer darabra tör, hogy minden olvasóját megteremkenyítse akaratával. Hatásra, közbecsülésre csak az ilyen író számíthat. A nagyközönség csak annak hisz, akinek hite van; csak arra hallgat, aki meggyőződéssel beszél; csak abban bízik, akinek töprengését, nyugtalanságát, reményét összeforva látja írói munkájának érzelmvilágával.

Úde és ártatlan ifjúkorát a magyar sajtó immár túlélt. A nemes idealoknak ama szent ihletét, amely egy félszázad előtt a sajtóból oltárt és munkáiból rájagókat formált, az élet vihara ledörzsölte. Szép ábrándképek foszlottak szét, fényes vágyak tördelődtek össze. Ma már több a salak, de nagyobb az erő is. Materiálisabb a fölfogás, de intenzívebb a hatás; kevesebb az eszmény, de több a munkaeredmény. Hogy a sajtó megfelelően a gyors fejlődés szükségének, a verseny hátszavá fadjul. Ebből származik aztán a deficit úgy az üzletben, mint a lelkiismeretben. És mentől nagyobb kitarással iparkodnak az üzleti deficitet elenyésztetni, annál nagyobb mérveket ölt a lelkiismeretbeli deficit.

Bartha Miklós (1897)

— Beteg a bolgár király. Szófból táviratozák: Várnából érkezett jelentések szerint Boris király spanyolnáthában megbetegedett.

— Elcsuszott a lépcsőn és halálosan megsérült. Zalánay Erzsébet 18 éves háztartásbeli leány vasárnap délelőtt sietve akart fölszaladni lakására, az Akácfa-utca 33. számú házban, de a harmadik lépcsőfokon elcsuszott és oly szerencsétlenül esett hanyat, hogy koponyaalapi törést szenvedett és azonnal meghalt. A bonctani intézetbe szállították.

Amatőr fényképezők

előnyösen vásárolhatnak. — Képes árjegyzék bérmentve. MAGYAR FOTÓIPAR Király-u. 69

— Nyolcvan centimétert áradt vasárnap a Duna. Kiváncsi emberek állodgáltak vasárnap a pesti és budai parton, nézték a piszkosan hőmpölygő folyót, a kis propellereket, amint óvatosan manővroznak a kikötésnél és a nagy hajókat, amelyeknek fehér teste már a part magasságába ágaskodik. Szombaton 330 centiméter volt a Duna legmagasabb víz-állása, vasárnap 410 centiméterre emelkedett, de az alsó rakodóparttól még mindig messze van és valószínűleg csak a szerdai kulminációnál fogja 10–20 centiméter magasságban az alsó rakpartot előnteni. A helyi hajók forgalma ekkor megszűnik és a hosszujáratu hajók csak akkor fognak tovább közlekedni, ha a vízállás nem lesz túl magas ahhoz, hogy elférjenek a hidak alatt. Vasárnap egész nap munkások nagy tömege dolgozott az alsó partra épített áruraktárak kiürítésén. Ezzel a munkával hétfő estére készülnek el, mielőtt a Duna a raktárakig érne. Érdekes, hogy a fenyegető árvízveszedelem ellenére csak a Dunagőzhajózási társaság tartott vasárnap inspekción, a magyar királyi révkapitányság pedig azt válaszolta a Reggel kérdésére, hogy „vasárnap nem foglalkozik az áradás kérdésével és az erre vonatkozó akták el vannak zárva”.

— Ellopták egy kardalosnő ruhát. Pátkay Teréz kardalosnő panaszt tett a rendőrségen, mert ellopták egy nagy ruhát tartalmazó csomagját. Az Erzsébet-hidnál szállt föl egy 31-es villamosra és a pad alá tette csomagját, amelyben 5.000.000 korona értékű ruhanemű volt. A Podmaniczky-utcánál akart leszállni a villamosról és amikor a pad alá nyúlt, vette észre, hogy a csomagját időközben elvitték.

— A Vági-csoport ügye. A marseillesi szocialista kongresszus bizottságaiban erős harcok folynak az ugynevezett magyar ellenzéki szocialisták érvényesülése körül. Ez a frakció — mint ismeretes — nem más, mint a Vági István-féle csoport, amely ellen tudvalevőleg hetekkel ezelőtt bünvádi eljárást indítottak a rendőrvénybe ütköző bűncselekmények miatt s Vági István és hat társa ma is előzetes letartóztatásban vannak. A letartóztatás elrendelő határozatot a vizsgálóbíró is főtartotta, csak egyet engedett közülök szabadon. A vádtanács is jóváhagyta a vizsgálóbíró végzését, azonban Vági István és társai e kedvezőlen döntés miatt további fölfolyamodással éltek, úgy hogy ügyük most a királyi ítélőtábla előtt van. Vágiék szabadlábra helyezési kérelmével e héten foglalkozik a tábla és e végső döntés után az iratok az ügyészséghez kerülnek érdemleges indítványtétel végett.

— Vasárnapi öngyilkosságok. Horváth Jenőné, született Vogel Margit 32 éves magánzó a Gyáli-úton levő lakásán föltakasztotta magát. Mire rátaláltak, halott volt. — Sebestyén Gusztáv 33 éves hivatalnok az Amazon-utca 6–8. szám alatti lakásán lumindtal megmérgezte magát. Allapota súlyos, a Rókusba szállították. — Antal Lajos 61 éves ügynök Kertész-utca 35. szám alatt öngyilkossági szándékból lúgkővet ivott. A mentők a Rókusba vitték. — Bittes Jánosné 24 éves fiatalasszony, aki még a múlt vasárnap mérgezte meg magát, most vasárnap a Rókuskórházban kiszervezett.

— Claude Farrère látogatást tett Zita királynénál. Cziráky József gróf, aki most érkezett vissza Lequeitióból, ahol hónapokat töltött a királyi család környezetében, többek között hírül hozta, hogy legutóbb Claude Farrère, a neves francia író is engedélyt kért, hogy látogatást tehessen Zita királynénál. Claude Farrère látogatása a száműzött királyi családnál a külföldön is élénk érdeklődést keltett. Az exotikus regények írója, Pierre Loti rajongó barátja és utóda, maga is, mint Loti, tengerésztiiszt volt és nagy romantikus hajlandósággal rendszerint bejárta mindama helyeket a távol Keleten, ahonnan regényei tárgyát merítette. A romantikus Claude Farrère, arra a találgatásra, hogy mi vezethette őt francia író létére Lequeitióba, a levert ellenfél trónfosztott királynak családjához, még semmi magyarázatot nem adott. A tisztelgés után nyilatkozott a kis Ottóról és elragadtatással említette kedves és közvetlen egyéniségét s kijelentette, hogy csodálja azt a ritka lelki erőt, amelyet Zita királyné tanusít a száműzetés nehéz napjaiban. A akik Claude Farrèret közelről ismerik, valószínűnek tartják, hogy regényes és royalista érzelmei vezették őt Lequeitióba.

— Halálozás. Karányi E. Elemér, a VII. kerület érdemes előjárójának temetése ma délután 5 órakor lesz a kerepesi temető halottasházából. Requiem: kedden délelőtt 10 órakor az erzsébetvárosi plebániatemplomban.

Angliából behozott
szövetkeimből, elsőosztályú munkásaim által készített
raglánok, felöltők
és átmeneti kabátok

mérsékelt áron készen kaphatók.
Elegáns férfiruhát mérték után készítik
Köztisztviselőknak kedvezményes áron.

WIDDER férfiszabó, Budapest,
IV. Városház-utca 20. Telefon 95-76

Kaphatók még ezen általam készített felsőkabátok
üzletben, Budapest IV. Kossuth
Lajos-utca 3. Telefon: J. 154-83

Erdős Jenő

— Londonba érkeztek a garanciaszerződés jogi szakértői. Londonból táviratozta a Reggel tudósítója: Hétfőn ül össze a külügyminiszteriumban Anglia, Franciaország, Belgium és Németország négy szakértője, hogy a garanciaszerződés jogi kérdéseiről tárgyaljanak. A szakértők közül Fromageot a francia, Rouyen a belga és Gauss a német külügyminiszterium képviselőitében vasárnap Londonba érkeztek. Az angol külügyminiszterium részéről Sir Cecil Hurst fog résztvenni a hétfő reggel meginduló tárgyalásokon, amelyek valószínűleg csak néhány napig fognak tartani, mert a jogi szakértőknek Genfben kell utazniuk a Népszövetség most kezdődő ülészakára. A szakértők által földolgozott anyagot az ántant külügyminiszterei Genfben vitatják meg, ahova Chamberlain külügyminiszter hétfőn fog elutazni.

— A segédházfőügyelők a személypénz valorizációját követelik. A Segédházfőügyelők Országos Szövetsége vasárnap délután a régi képviselőházban nagygyűlést tartott, amelyen Novák Pál előadó betérjesztette a Segédházfőügyelők Szövetségének a népjóléti miniszterhez fölküldendő memoranduma szövegét. A memorandum szerint a segédházfőügyelők az egyszoba-konyhás lakást, a személypénz valorizációját, az üzletekkel, vállalatokkal szabad megegyezést, a házmesteri állás megszüntetését és a háziorvos és házfőügyelők részéről tisztességes bándmódot követelnek. A nagygyűlés a memorandumot elfogadta, majd Illyés István szociáldemokrata fővárosi bizottsági tag szólalt föl, akinek beszédét a kiküldött rendőrtisztviselő több ízben félbeszakította.

— Házasság. Berger Ibolya és Lukács Gyula, az ismert újságíró, a „Sziuházi Élet” szerkesztője, ma délben 12 órakor a VI. kerületi anyakönyvvezetőhivatalban házasságot kötnek.

— Yes porcellánpudertól az arcszín üdőbb lesz és rózsásabb, az arc bőr tisztább, a hervadt vonások pedig eltűnnek. Ez a világ legtekélyesebb pudere. Kapható a földkerekségen mindenütt.

— Népepera-kávéház fényesen berendezve, új vezetés mellett, szeptember 1-én megnyílik.

CAFÉ-RESTAURANT

OSTENDE

A békében megszokott
előkelő kényelemmel

pazarul és
költségesen
átépítve

Márványterem, szuterén
és erkéllyel
Magyar-francia konyha
Utólérhetetlen
fekete- és fehérkáv

Meglepetést keltő

Vörös Feri
különleges
zenekara

Tulajdonos: Grosz Ödön

Egyedül füstölheti ki poloskáját

a szenzációs hatású „Novusz“-gyertyákkal hatása bámulatos, nem piszkít, egyszerű kezelés, számtalan olismérőlevél. — Postai széküldés: ZELMANOVITS DROGÉRIA, Budapest VII. Wesselényi-utca 86. szám

— A legszebb szimbólum. Köhögnek. Be van esve az arcuk. A mellük horpadt. Alig vonszolják magukat. A nyomorúságnak, a szenvedésnek egész nacionaléja föl van írva képükön, ruházatukon. *A zalaegerszegi tábor lakosai ezek... Kétszáz tüdőbeteg ember, asszony.* Ha még két-három esztendővel ezelőtt arra jártál volna s odapillantottál volna a kocsisülésről a tábor palánkjai mögé, *ugyanazt a képet láttad volna: Köhögöket, vánszorgókat, hajlottakat, rongyosakat, gyötörteket, sírókat, nyöszörgőket. Embereket, akiken a szívnek meg kell esni. Betegeket. Akiket nyomorúságuk fájdalomából, szegénységük erendő bűnéből, egy ide bitangolt kórtól rájuk ragadt álomból, tudatlanságukból, esetségükből puskatussal, korbáccsal, csizmasarokkal, szembeköpéssel akartak kigyógyítani. Száz meg száz meg száz beteg köpködté ott a vért meg a könnyet. A zalaegerszegi tábor internáltjai... és beteg volt ott mindenki, igen, a doktorok, a gyógykövácások, a dühöngő ápolólegénység, az is beteg volt, egy súlyos lelki fertőzés áldozata. Magyarország internálta végre a pokolba, ahova való volt, az internálást. És ez valami fatális, valami megrendítően szimbolikus, valami szépséges penitenciázás: a veszendő, szenvedő szegényeket megmennteni az életnek ott, ahol a pusztulás mészögdrébe s a gyötrelmek kigyós kutjába taszigálták őket. De hajh, ha csak annyi betege volna szegény szép Magyarországnak! És ha nem volna más valami, *ujmódi morbus hungaricus* is ezen a valaha annyi boldog, édes nótát termelt szereimes magyar földön! Ez csak egy Egerszeg, ez a Zalaegerszeg, ahol kettőszáz sorvadós magyar életet akarunk az egészségbe visszacírógatni. Mi lesz a lelki morbus hungaricus betegeivel, akik fertőzik és sorvasztják ezt az örökkévaló erőre, szépségre hivatott nemzetet? Egerszeget még, egerszegi táborokat, mea-culpának, megtisztulásnak, javulásnak, kigyógyulásnak, fehér barakkos, nemzeti zászlós, virágkertes napsütött táborait! Vezeklés Egerszegei, nyiljak meg! Összeterelni őket s vinni nagy padokba ültetni s majd egy kicsi kathedrán egy-egy negyedik elemista magyar gyerek magyarul nekik a hazáról, az isten parancsairól, a szív érzéseiről, az ember és a nemzet boldogságáról. Majd a táblára írja nekik bölcséink, nagyjaink igazságait és napról-napra szépen kihallgatja a nagy darab roszmagyarokat. Egerszeget a kurzus mámorosainak, könyveket nekik, a tudatlanoknak, ismereteket beléjük verni, lelkiismeretet is: tanulják és tudják meg, hogy nem Turán és Szíria van itt, hanem Magyarország, amelynek boldog, becsületese, hűséges, lelkes magyarok kellene, hét és kétszer hét millió! Szedjük a kobakjukba, hogy a szeretet élet és boldogság, a gyűlölet aszály és halál.*

— Éjszakai igazoltatás után párba. Tavaly december 16-án éjjel dr. Scheidemann Imre ügyvédjelölt vállonfogta Balássy Zsigmond közoktatásügyi miniszteri számtanácsost és azt követelte, hogy a békésen haladó Balássy igazolja magát. Természetesen szóváltás keletkezett a éjszakai igazoltató és a miniszteri számtanácsos között és a heves vita esztanós befejezést nyert: Balássy Scheidemann Imrét arcultította. Másnap lovagias utra terelődött az ügy, Scheidemann provokáltatta Balássy Zsigmondot. Egy kaszárnyában vityták meg a kardpárba, amelyen az éjszakai igazoltató ügyvédjelölt megsebesült. Balássy Zsigmond ellen párvialdal vétsége címén indult meg az eljárás és ügyében a büntetőörvényeszek dr. Krayzell Miklós táblabíró elnöklésével szerdán tartja meg a főtárgyalást. Scheidemann Imrét — mert ő nem sebesítette meg ellenfelét — párvialdalra való kiállás vétsége címén a büntetőjárásbírósg külön vonja felelősségre.

— Napkurához csak Ship-vazelin használjon.

— Dollár, angol font és svájci frank jelzálogkölesztés 5 évi időtartamra, évi 12 százalékos kamattal mellett folyó-sított budapesti bérházakra és mezőgazdasági nagybirtokokra a Róth Bank Jelzálogosztálya: Budapest, Vilmos császár-ut 45. Alapítási éve: 1906.

M. kir. udv. szücsök

DAN

SZÖRME,
OLCSÓ JO,
MEGBIZHATÓ.
Dorottya-u. 5.

Carlton-Bar (Teréz-körut 15) a főváros legelőkelőbb mulatója

Pósa László, a Szabadság-téri autószerencsétlenség áldozata vasárnap reggel belehalt sérüléseibe

Az éjjel Gallatz Sarolta állapota is válságosra fordult

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi lapok megírták, hogy a Szabadság-téren szombat este 10 órakor egy autó összeütközött egy társzekerrel. A nyomozás újabb adatai szerint Nössner Oszkár egyetemi hallgató telefonon megbeszélte jóbarátjával, a nálánál hat évvel fiatalabb Pósa Lászlóval, Pósa Ernő, a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja ügyvezető igazgatójának 19 éves fiával, hogy autóval kirándulnak a ligetbe. A telefonbeszélgetés után Nössner Oszkár elment jóismerősehez, Erdélyi Endre autókerekeshöz a Vécsey-utca és kölesönkérte annak kicsiny, Bp. 23-477. számú Donetzedel-gyártmányu kocsiját. A kormánykerék mellé baloldalon Nössner Oszkár ült és az autóval Pósa bankigazgató lakása elé hajtott, a Tükör-utca 4. számú házához. Az autóba még hárman ültek be. A soffőr mellé a jobboldalra Pósa László ült, mögéje a főülésre néjje, Gallatz Sarolta bankhivatalnoknő, aki mellett Pósa László édesanyja foglalt helyet. Az autót Nössner Oszkár indította el. Meggyújtotta a reflektort, mert sötét volt mindenütt és így ért ki a Szabadság-térre, a Nemzeti Bank elé. Koromsötét volt a Szabadság-tér is és az autó baloldalon ült vezető nem vette észre, hogy egy nehéz társzeker jön oldalt a Sas-utca felől. Az utolsó pillanatban túlkölt az autó és fékezett.

de már késő volt és az alacsony automobil összeütközött a társzeker kocsirudjával.

A kétlovas nehéz társzekeret, amely lassu trappban haladt, Mozolán János kocsis hajtotta. Abban a pillanatban, amikor ő is meglátta az autót, hirtelen megrántotta a gyeplőt és ennek az lett a következménye, hogy a kocsirudja hirtelen a magasba emelkedett és ugyanabban a pillanatban történt a karambol.

Az alacsony autó elszaladt a kocsis vasvégű rudja alatt és a vastag kocsirud összetörte az autó szélvédő üvegjét, amely csörömpölve hullott szerteszéjjel.

— Véget ért Stockholmban a keresztény egyházak világtudósítása. Stokholmból táviratozza A Reggel tudósítója: A keresztény egyházak világtudósítása szombaton véget ért. A kongresszus tanácskozásainak eredményét kiáltványban foglalta össze, amellyel üzenetet küld a világ egész kereszténységének. „Az evangélium alapján állva — ugymond —, kijelentjük, hogy a kiméletlen „mindenki harca mindenki ellen“ helyét a *tőke és a munka együttműködésének* kell fölváltania. Csak így jöhet létre az a szociális szellemű állam, amelyben munkaadók és munkások a munkában találják meg nagy földadatok megvalósításának eszközét.” A záróülésen a svéd trónörökös beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy a keresztény egyház a legelső kell, hogy legyen a testvériség és megértés terjesztésében. Ezenmód az egyház a nemzeteket és az osztályokat is hozzá fogja segíteni ahhoz, hogy a régi előítéleteket és félreértéseket kiküszöböljék.

— Borbélyrazzia a pesti kaszinókban. A budapesti borbélypartestület nemrég panaszos beadványt intézett a főkapitánysághoz, amelyben elpanaszolja, hogy a fővárosban, dacára a vasárnapi munkaszünetnek, több kaszinóban a borbélyok zavartalanul borotválják a tagokat. Ezáltal a nyíltüzlethez tartozó borbélyparosoknak a kaszinókban dolgozó borbélyok tekintélyes kárt okoznak. Vasárnap délelőtt hét fővárosi kaszinóba látogatott el a rendőrség ellenőrizni, hogy a kaszinókban dolgozó borbélyok betartják-e a vasárnapi munkaszünetet. A rendőrség kiküldöttél a kaszinókban is zárva találtak a borbélyműhelyeket.

— Vasárnapi eltűnések. A rendőrségen vasárnap a következő eltűnéseket jelentették be: Enekes János cipésztanonc Úteg-utca 28. szám alatti lakásáról, Virág József kefekötő Dalnok-utca 27. számú lakásáról, Hevesi Sándor zenész 24 éves felesége Döbrentei-tér 2. szám alól napokkal ezelőtt eltávozott és nem tért vissza. A rendőrség keresi őket.

Üzleteladás

vagy
vétél

végett, valamint lakásügyekben
sürgősen keressék föl irodámat

FREUD

VII. ker., Miksa-utca 13. Telefon: József 72-63

A nehéz kocsirud végigszántotta a haladó autót és a jobboldalon ülő két utast súlyosan megsebesítette. Az autó nyomban megállt, mert a kocsiban ülő bankhivatalnoknő hangosan fölkiáltott: „Segítség, mentők, mentők!” Megsebesült a hivatalnoknőn kívül Pósa Lajos, aki félig kábultan bukott előre. Csodálatosképen semmi bajuk nem történt az autó jobboldalon ülőknek, az autó vezetőjének és Pósa bankdirektornénak. Az autóval nyomban a mentők-höz siettek, ahol bekötötték a megsebesülteket és azonnal a Szent István-kórházba vitték őket. Előkerült a kocsis is, aki nem gondolta, hogy a kocsirudja súlyos sebeket ejtett. A karambol után ugy az autó vezetőjét, mint a kocsist előállították a rendőrségen, mert pár óra elteltével megérkezett a szomorú hír a Szent István-kórházból, hogy

a fiatal Pósa László, aki a mentőkhöz édesanyja támogatásával saját lábán ment be, súlyos koponyaalapi törés elszívés után a kórházban meghalt.

Súlyos sérüléssel fekszik még a kórházban a bankhivatalnoknő is. A szerencsétlen anyát is ki akarta hallgatni a rendőrség, de Pósa két ízben is szivbajos rohamokat kapott az átélt izgalomtól. A rendőrségen megindult a vizsgálát, hogy kinek a hibájából történt tulajdonképpen a baleset. Kihallgatták az összes tanukat, de helyszíni szemlét is fognak tartani este 10 órakor a koromsötétnek mondott Szabadság-téren is.

Éjjel 12 órakor jelentik, hogy

Gallatz Sarolta bankhivatalnoknő állapota is válságosra fordult.

A bankhivatalnoknő, aki Pósa édesapja mellett ült az autóban, belső sérüléseket szenvedett, amelyek, úgy látszik, katasztrófálisak. Gallatz Saroltát eddig még kihallgatni nem lehetett s nem valószínű, hogy eszémletét visszanyerheti.

— József főherceg autóbalesete a Krisztina-köruton. Vasárnap délután 6 óra tájban József főherceg Augusta főhercegnővel nyitott autóján haladt a Krisztina-köruton, amikor a főhercegi autót a Karácsonyi-palota táján váratlan gumidefektus érte. A soffőr azonnal lefékezett és megállította a kocsit, a főherceg kiszállt belőle és percek alatt nagy embergyűrű vette körül a főhercegi autót. A soffőr és a lakáj hozzáfogtak a defektus kijavításához, József főherceg is segített nekik, majd beszélgetni kezdett az autóhoz érkező rendőrrel. Jó 10 percig tartott, amíg a hibát rendbehozták.

— Pothó Sándor: „Világostól Trianonig.” A Reggel Pothó Sándor történelmi művének bírálatát mult heti számában kezdte meg. A tanulmány befejező részét, anyagtorlódás miatt, lapunk legközelebbi számában adjuk.

— A m. kir. osztálysorsjáték folyó hó 28-án megtartott húzásán a legnagyobb főnyereményt, 1.000.000.000, azaz egymilliárd koronát a 35.648. számú sorsjeggyel ismét a Török A. és Társa Bankház Rt. (Budapest, Szervita-tér 3) szerencsés vevői nyerték.

A LEGNIVÓSABB,
LEGVIDÁMABB ÉS
LEGMULATSÁGOSABB

A

TERÉZKÖRUTI SZINPAD

NAGYSIKERŰ
SZEZÓNNYITÓ MŰSORA

Tréfa
Bohózat
Operett

Leszállított helyárak!

Jegyrendelés 65-54 Kezdeté 9 órakor

Mit keres még Magyarországon a katonai ellenőrző bizottság

Titkolják, hogy Guzzoni ezredes miről tesz jelentést Párisban

(A Reggel tudósítójától.) Félhivatalos jelentés hirt adott arról, hogy *Alfredo Guzzoni* olasz ezredes, a budapesti nemzetközi katonai ellenőrző bizottság vezetője, kedden hivatalos ügyben Párisba utazik. Ez az utazás a félhivatalos jelentés szerint a szombathelyi afférrel áll összefüggésben, amelyre vonatkozólag annak idején ugyancsak illetékes helyről olyan közléseket adtak ki, hogy az a kormány megfelelő nyilatkozataival teljes elintéztét nyert. Annál meglepőbb tehát, hogy a lezárt szombathelyi incidens most újból napirendre kerül. A Reggel munkatársa a katonai szövetségek közötti ellenőrző bizottság körében tájékozódott afelől, hogy Guzzoni ezredes valóban a szombathelyi incidens miatt rendelték Párisba? Informátorunk meglehetősen rezerváltan beszélt erről a kérdéssel, sem meg nem cáfolta, sem meg nem erősítette Guzzoni ezredes párisi útjáról szóló híreit.

— A budapesti szövetségek közötti ellenőrző bizottság elnöke már többször tett személyesen jelentést a párisi legfőbb haditanácsnak, illetve a nagyköveti konferenciának

— mondotta —, amióta Magyarország a szövetséges hatalmak katonai ellenőrzése alatt áll.

Amikor fölemlítettük, hogy a magyar közvélemény idegesen fogadja a szombathelyi kínos affér fölfrissítését, azt a választ kaptuk, hogy

idegességre nincsen ok,

mert az ellenőrző bizottság működése változatlanul abban az irányban és azonos keretek között folyik ma is, ahogy a békeszerződés alá-

— Az uszodai borbélyra biza értéktárgyait. Szombaton Szabó Ferenc vendéglős az Erzsébet-hid alatt levő férfluszodában 5 millió koronát érő aranyórát, láncát és ezüsttárcáját átadta a fürdőben alkalmazott Fülöp István 50 éves borbélynak, hogy őrizze meg. A fürdőből kijövet a vendéglős elfelejtette elkérni értéktárgyait. Vasárnap ment értük és akkor a borbély azt válaszolta, hogy már szombaton visszaadta az átadott értékeket. A vendéglős erre a főkapitányságon följelentést tett a borbély ellen, akit elő is állítottak és rövidesen beismerte, hogy zálogba vitte a reábizott értéktárgyakat, 2½ milliót kapott értük és a kapott pénz javarészt elmulatta. Őrizetbe vették.

— Hítközségi elnökválasztás Óbudán. Vasárnap nagy érdeklődés mellett folyt le Óbudán a zsidó hítközségi elnökválasztás, amelyet dr. Orava Zsigmond vezetett. A választás eredményét a délutáni órákban hirdették ki és szerint nagy szavazattöbbséggel Kemény Lajos textilgyárost választották meg az óbudai zsidó hítközségi elnökévé.

— Szóváltás közben fejbeszúrtak egy asztalost. A Szent László-ut 15. számú ház előtt Geier Henrik 24 éves asztalos összeszólalkozott társaival. A szóváltás hevében valaki hirtelen fejbeszúrta. A Kun-utcai kórházba szállították.

— Minden pénteken más-más cikkekből ad 25% engedményt a Fenyves Dezső Rt. Ha lapunk hirdetési rovatát figyelemmel olvassá, már ma megtudhatja, hogy mit vásárolhat pénteken 25% engedménnyel a Fenyves Dezső Rt. áruházában. A cég egyéb árúinak olcsósága is figyelemreméltó.

írása után megindult.

— Hát mit is csinálnak önök tulajdonképpen, milyen a szervezetük? — kérdezte A Reggel munkatársa.

— A szövetségek közötti ellenőrző bizottság — felelte informátorunk — három főcsoportból áll, a katonai, hadihajózási és léghajózási ellenőrző bizottságból. Legtöbbi működési tere a katonai szövetségek közötti ellenőrző bizottságnak van, amely oly módon teljesíti feladatát, hogy

a hadügyi kormányral állandó összeköttetést tart fenn

a békeszerződés katonai rendelkezéseinek végrehajtása tekintetében. A bizottság átveszi azon fölvilágosításokat a hadügyi kormánytól, amelyek a katonai létsámra, a hadianyag elhelyezésére s annak gyártására vonatkoznak, ezen adatokat ellenőrzi és megküldi a honvédelmi miniszteriumnak a maga közléseivel. A fegyverek után való kutatás a tudomására jutó egyéb adatok alapján a katonai szövetségek közötti ellenőrző bizottság működésében csak kis szerepet játszik. Mi a békeszerződés végrehajtó szerve vagyunk, épp úgy, mint a különböző döntőbírók vagy a Jótéteti Bizottság és nem teszünk egyebet, mint a magyar honvédelmi miniszteriummal állandóan érintkezve, ügyelünk a szerződésben foglalt katonai rendelkezések betartására.

Megkérdeztük ezután, hogy

meddig tart még Magyarország katonai ellenőrzése,

amire azt a fölvilágosítást kaptuk, hogy ennek eldöntése nem a budapesti bizottság hatáskörébe tartozik és a bizottság nincs az ellenőrzés időtartama felől tájékozva.

— Miért lett öngyilkos Mauthner Elemér bankigazgató? A Reggel beszámolt arról, hogy a múlt vasárnap Andrassy-uti lakásán tükör előtt homlokán lötte magát Mauthner Elemér, az Országos Központi Hitelszövetkezet nyugdíjazott igazgatója. Azóta egy följelentéssel kapcsolatosan kiderült az a titok, amiért a rejtélyes öngyilkosságot elkövette. Halálának híreire két bank és két magánügylet tisztviselői keresték föl a Baruch Jeremiás céget és váltókat, valamint bónokat mutattak be, mert ezeknek az alapján Mauthner Elemér közvetítésével nagyobb kifizetéseket teljesítettek a Baruch-cég számára. Baruchék megvizsgálták a fölmutatott okmányokat és azokat hamisnak találták. Nyomban följelentést tettek a főkapitányságon, még pedig „ismeretlen tettes” ellen azon a címen, hogy a bónokat és váltókat hamisították. A kihallgatott összes tanúk mind azt vallották, hogy a fölvetett összegeket Mauthner Elemér inkasszálta és a hamisítottakat nyilván ő követte el. A váltókra többszáz millió koronát, a bónokra mintegy 2000 dollárt vett föl Mauthner Elemér. Azok a cégek, amelyekről ezeket az összegeket fölvette, a kifizetés után a velük összeköttetésben álló Baruch Jeremiás céget szabályszerűen értesítették a kötött ügyletekről levélben, amde ezek a könyvelési értesítések nem érkeztek el a Baruch-céghez, nyilván azért, mert az utóbbi időben gyakran ott tartózkodó Mauthner Elemér igyekezett ezeket a leveleket elfogni. Ezzel fejeződött be a rendőri nyomozás és miután minden nyom egy halott ellen irányul, be is fejeződött a rendőri vizsgálat.

— Fölvétel az Omike Mensán. Az Omike Mensa-Academica vezetősége dr. Weiller Ernő ügyvezető alnök indítványára elhatározta, hogy az egyetemnek megnyitásával a Mensát is megnyitja. Az elmúlt évben 400 egyetemi és főiskolai hallgató részesült a Mensán díjmentes ellátásban. A fölvételi kérvények szeptember 15-ig nyújthatók be az Omike központi irodájába (VIII. Rákóczi-ut 17).

— Forduljunk mindennemű hitel- és pénzügyi ügyben legnagyobb bizalommal hazánk békebeli legtekintélyesebb és legmegbízhatóbb bankcégehez: a Róth Bankhoz, Budapest, Vilmos császár-ut 45. Alapítási éve: 1906.

NYILTTÉR

Nyilatkozat

Kondor Ernő dalköltő cégünk ellen a rendőrségen minden alapot nélkülöző, megalapozatlan, hamis följelentést tett, amelynek egyedüli célja csupán az lehet, hogy cégünk jó hírnevét megtépázza. Kondor Ernő ellen rágalmasz miatt a bírói megtorló lépéseket haladéktalanul folyamatba tettük.

Bárd Ferenc és Fia

zeneműkiadók

IV, Kossuth Lajos-utca 4

— Holt szezon. Szünke, poros, esetleg vizes nyár és ha megkérdezed embertársadtól, hogy mi történt, álmosan feleli, hogy semmi. Semmi, magyar semmi, turáni semmi, ha úgy tetszik, holt szezon, esőnd, tespedés. Mindenütt a világon minden él, liheg, zihál és dolgozik, az emberek építenek, fölhalálnak, szerveznek, belebuknak, újra kezdenek és ezer probléma villódzik minden külföldi ujság hasábjairól szemünkbe. Sztrájk, munkanélküliség, kultúra, művészet, gazdaság, hajózás, vasút, rádió — és Ausztria Salzburgba csödi a fehér emberi seget és München a Festspielhausa, és párisi kiállítás és Maharadzák, szent év, szerződések, Kina, kivétel, piac, ántant, kisántant. A belpolitikában pedig építés, gründolás, ezer szakkérdés, iskolák, muzeumok, rokkantügy, higiénia, tudóvész, északi sark és rotáros hajó, — mind csupa eleven tény, szenzáció, közérdekű hír, a közvélemény bő mindennapi tápláléka, közszükséglet, élet. Csak Magyarországon halott a szezon, mihelyt Kuna P. András vakációra megy és Magyarországon üres az ujság, mihelyt Zsirkay nem aforizmazza tele és Klebelsberg furkálásai közben pihen. Ha nincs hír arról, hogy ki kit akar elgáncsolni és ki akar kinek a bársonyszékébe ülni és hogy milyen kisüstöt kapnak a kisgazdák és volt-e Nagy Ernő kommunista és volt-e ellenforradalmár Pekár, ha nincs ilyen hír, akkor nincs semmi, akkor itt holt szezon van és minden érdeklődés pauszál és a szerkesztők hajukat tépik, ha egy kis családirtás nem lép közbe enyhítőleg. Vajjon vették-e észre szemlélődő magyarok, hogy itt megáll az élet, ha a parlament szünetel és azontul, hogy a képviselők mit mondtak személyes kérdésben, itt a közvélemény egyéb táplálékot nem ismer? Holt szezon, amely azért halott, mert itt csak a pártpolitika él, magyar szezon, amely azért magyar, mert ilyen nincs sehhol másutt a világon.

— Megszökött 40 millióval. Harrach Ottó kispesti ingatlanforgalmi irodatulajdonos följelentést tett a rendőrségen Schmend Sándor volt gazdasági fölügyelő ellen, akit azzal vádol, hogy 40 milliójával megszökött. A följelentés szerint Schmend 100 millió koronával társul fogadta Harracht a tabi műmalom bérletéhez, de Harrach csak 40 millió koronát fizetett le, viszont rájött arra, hogy Schmendnek nem volt joga társat venni a malomhoz. Erre vizakérte a 40 millió koronát, de nem kapta vissza. A följelentés után kitünt, hogy Schmend Tabról ismeretlen helyre távozott.

— A járdán aludt egy körözött tolvaj. A Miksa-utcán a rendőrszem vasárnap éjszaka a járdán mély álomba merülve talált egy embert. Kiderült, hogy az illető Kovács János, akit az egri törvényszék lopás miatt köröz. Letartóztatták.

— Freud Béla — kormányfőtanácsos. A kormányzó Freud Béla, a környe „Hungaria” közszabvány tulajdonosát kormányfőtanácsosi címmel tüntette ki. Freud Béla kitüntetése alkalmából számosan üdvözölték az ország minden részéből, köztük az egyenruhás bányászok, Kristufek bányagazgatóival az élen.

Vigszinház

Szombaton, szeptember 5-én

**megnyitő-
ujdonság:**

HÁRMACSKÁN!

Zenés vigjáték 3 fölvonásban

3

Főszereplők:

Billér Irén
Góthné Kertész Ella
Fejes Teri
Góth Sándor
Kertész Dezső
Pártos Gusztáv
Dénes György

Kristály- kávéház

ujjonnan átalakítva,
látványos berendezéssel

holnap megnyílik

Estéknél

ifj. Radics Béla

muzsikál

— Súlyos vasárnapi motorkerékpár-balesetek. Vasárnap két súlyos motoros baleset történt. Székely Lajos 42 éves részvénytársasági igazgató, aki a Pannónia-utca 10/b számú házban lakik, egy rokonával rándult ki motorbiciklijén. Mátyásföld közelében nekiszaladtak egy oszlopnak és az oldalkocsiban ülő Székely Lajos súlyosan megsebesült. Eltörött a jobb kulcsesontja, a jobb combesontja s a mentők súlyos állapotban szállították a Rókus-kórházba. — Ugyanekkor motoroson érte baleset dr. Sztancsek János 27 éves élettani asszisztens, aki motorkerékpárjával összeütközött egy automobilal és súlyos agyrázkódat szenvedett. Sztancsek dr.-t is a Rókus-kórházba szállították a mentők.

— A makói rokkantak zászlószentelése. Nagyszabású ünnepség keretében tartották meg a makói hadirokkantak zászlószentelési ünnepségüket, amelyen József főherceg is megjelent, aki az üdvözlőbeszédet után meleg és szeretetteljes szavakkal köszöntötte meg a fogadást. Adja Isten — mondotta —, hogy az ország mielőbb megadhassa a hadirokkantaknak mindazt, amit megérdemelnek. Ez azonban addig nem történhetik meg, amíg hazánk csonkán, szétdaraboltan fekszik, vérzik és anyagilag tönkre van téve. A mai állapot intő szó legyen, hogy dolgozzunk és az a szent gondolat hasson át mindannyiunkat, hogy: Mindent a hazáért!

— Gépügnökök becsapták a szegedi gazdákat. Szegedről jelenti telefonon A Reggel tudósítója: A Szeged körüli tanyákat még az aratás előtt elárastották egy budapesti mezőgazdasági gépeket árusító vállalat ügynökei, akikről a gazdák azzal a kikötéssel rendeltek különböző gépeket, hogy a vételárát részletekben, a termés betakarítása után fizethetik meg. Az ügynökök az üzlet megkötésénél mindenféle kedvezményt ígértek, de amikor a szállítmányok megérkeztek, a teljes vételárát utánvételezték. A gazdák ezért nem akarták átvenni a megrendelt gépeket s a dorozsmai állomáson most a mezőgazdasági gépekkel megrakott vagonok egész sora veszteltek. Az eladó vállalat pört indított a gazdák ellen, akik viszont család címén főljelentést tettek a részvénytársaság és annak ügynökei ellen.

— Szerencsétlenül járt kisgyermek. Az Üllői-úton, Kispesztén, vasárnap délelőtt egy teherautóval elütötte Hecht László 4 éves kisfiút, akit a mentők a Szent-István-kórházba vittek. A kisfiú a kórházban meghalt. A rendőrség a gondatlan skofför ellen megindította az eljárást. — Lőrincz József taktári munkás Magda nevű 18 hónapos leánykája és Varga József rendőr Gyula nevű 2½ éves fiacskája véletlenségből lúgkóvet ivott. Mindkét gyermeket súlyos állapotban szállították a Szent-István-kórházba.

— Leesett a paradicsomoskocsiról és szörnyethalt. Róth Fanni 66 éves háztartásbeli asszony a Teleki-téren paradicsomot akart vásárolni egy parasztszekerről. Főlkapaszkodott a kocsira és válogatni kezdett a paradicsomban, de hirtelen elvesztette az egyensúlyát, leesett a kövezetre, oly szerencsétlenül, hogy koponyatorést szenvedett és rövidesen kiszervegett.

— Razzia volt vasárnap a beteges hajlamú férfiak találkozóhelyein. Különböző érdekek szempontjából, amint ismeretes, a rendőrség nyílvántartást vezet az utóbbi esztendőben megszokasodott beteges hajlamú férfiakról. Titkos és nyílt találkozóhelyeken állandó razzia tartanak és ilyen razzia volt vasárnap hajnalban a Liget környékén és az Erzsébet-téren. Harminec férfit kísérték be a detektívek a főkapitányságra, ahol nyílvántartásba vették adataikat.

— Hegyszakadékba zuhant egy égő röplőgép. Dongioból (Tesszin) jelentik: Egy ismeretlen nemzetiségű röplőgép égve egy hegyszakadékba zuhant. Részletek eddig nem érkeztek.

— Makkay Mihály énektanár, a világhírű Broggi és Colloni volt tanítványa, olaszországi utjáról visszatérve, működését szeptember 1-én megkezdi. Jelentkezés délután 2-3-ig és este 6-8-ig VII. Nefelejts-utca 44. II. 17.

A nyolcvanéves Keszler Józsi bátyánk, akarva nem akarva nyilatkozik

Faludi Jenőről és a ravasz Kohner báróról, a gügyögő Bajor Giziről és a „Csortos-gyerek“-ről, valamint az új színházi szezon kilátásairól

(A Reggel tudósítójától.) Keszler József a napokban lesz 80 éves. Ebből a 80 esztendőből fél évszázadot

töltött a színházi kritika írószékében. Kuriai elnöke ő a magyar színházi bírálóknak, bozontos, fehér fejét mintha Rodin mintázta volna, amint ott ült évről-évre félhomályos téli délelőttökön a színházak főpróbáin, esillogó, dióbarna személt a színpadra szögezve, álmélkodón, vagy szelid elnézéssel szempilláit lehunyva. A magyar színházi kritikások ezüst-haju, színestollu nesztora hosszú hónapok óta nem jelenik meg bírói emelvényén, a magyar színházi fórumon.

Beteg.

A Siesta-szanasatórium 11. számú szobájába költözött íróasztala mellől s toll és tinta helyett virágok és orvosságos üvegek között fölötti arany napjait. Itt kerestem föl ezt a 80 esztendő vidám ifjú embert. Morfondirozva tiltakozik az ünnepelés ellen, dörög és pattog, protestál és hajcibálást ígér. És főleg semmiről sem akar beszélni, reminiscenciákról pláne nem, ő, dehogyan is, hova gondolok, az ő öreg barátai és pályatársai, akiknek el van kötelezve, irgundum-burgum, még megköveznek. Nem is tud ő semmiről semmit, ősz óta tájéka sem volt színháznak, üdvözölteti A Reggel-t, majd egyszer, máskor, jobb kedvvel, jobb időben, felsőbb engedéllyel. Mondom neki csöndesen, hogy pedig nagyon megváltozott ám minden a színházak körül, szétszedték az Uniót, az utolsó darabot, a Magyar Színházat, épp tegnap este választották el az anyatesttől. Keszler bácsi simán rászalad az aknára, észre sem veszi, hogy megkérdezi:

— Ki az igazgató?
— Mondom neki, hogy Neumann és Faludi. Faludi Jenő a művészeti igazgatója a Neumann Dezső színházának.
— Tyü, a kutya-fáját, hát Faludi Jenő? Nahát, kedves fiam,

ezt én már tavaly megmondtam neki, hogy így lesz. Edlachban kuráltam magam akkoriban három hónapig, egyszer csak megérkezett Faludi, aki elmondta nekem, hogy megvásárolta az Uniót és hogy az milyen jó üzlet lesz. Sétálgattunk a parkban föl-alá és amikor megkérdezte, hogy mit szölok a dologhoz, azt kérdeztem tőle, hogy „mond csak édes Jenő fiam, hát hogy gondold te azt, hogy jó üzlet az Unio, amikor az a ravasz Kohner báró tulajdonosa rajta?” Azt felelte erre Faludi Jenő, hogy úgy vette az Uniót, mint az ócskavasat. Hat objektum, fizetett pedig az egészért 60.000 dollárt. És hogy ez nem pénz érte. Nem akartam indiszkrétitást elkövetni, mert nem szeretem a barátaimat busítani, hát én bizony meg nem kérdeztem Faludi Jenőtől, hogy „hát aztán mennyi teher van azon a hat objektumon, amit te 60.000 dollárért vásároltál”. Hanem fölörökltem neki, hogy elvitt a Nemzeti Színháztól egy színészt, két vagy három napi millióval, a Vig-színháztól vagy három színészt, elvitte Bajor Gizit olyan fizetéssel, amelyről az úkapái sem mertek volna még krajcárokrá visszaválorizálva sem álmodni. Mert jó színésznő, igazán jó színésznő, és csinos leány is Bajor Gizit, de hát, tudja Isten, van a hangjában valami kis gügyögés, egy kis nyafka, édes kisleányos sírángozás: „ja das muss man ja billiger kriegen!” Vagy ott van az a Csortos-gyerek. Hát annyi pénzért, amennyivel őt is megfizették, nem vesz a publikum tőlük művészetet. Ennyiért nem! Hát hogy akarod te, édes fiam, Faludi Jenő, így megkeresni azt, amit kifizetsz, arról

nem is beszélve, hogy a befektetett tőkének csak egy kis hányadát is érdeknek megkeresed. Azt felelte erre Faludi Jenő, hogy hát az első évben nem is fogja megkeresni, de majd a másodikban. De volt a hangjában valami mély, bizonytalan, sötét mellézköngye, amiből láttam, éreztem én rögtön, hogy ő se nagyon hiszi azt, amit mond. Na, mondtam neki, hát ha így gondolkodol, akkor jól van, adja Isten, hogy a reményeid beváljanak. Nem mondtam meg neki, hogy én nem nagyon hiszek benne. Most aztán szétválasztották az Unio színházakat, külön-külön szépen kisubickolták őket. No, de édes öcsém, azt kérdelem én most tőled, hogy

hát a közönség zsebet kisubickolták-e?

Szilágyi Dezső mondta meg egyszer magának a királynak, hogy: Főlséges uram, minden hatalom forrása a nép. A király azt felelte erre: Ja, aber ich hab doch meine Armee. Azt felelte erre Szilágyi Dezső, hogy az Armee hatalmának forrása is a népben van, de bizony a parlament is — de még Felsőháza is. Azonképen: minden színházi boldogulásnak forrása a közönség zsebe. Amíg azt ki nem subickolják, amíg a gazdasági helyzetet meg nem változtatják, amíg a közönség zsebet valamilyen „Zauberrute“-val, varázsvesszővel meg nem érintik, hogy attól megteljen milliókkal, de nem ám hőlmi olaszliszka milliókkal, addig nem hiszek a színházi üzletben és nem látok a színházban üzletet. Mert, nézd csak, kedves öcsém, a Nemzeti Színházhoz targoncákon küldi az állam a pénzt, mert deficitje van. A Nemzeti Színház, az ország intelligenciájának színháza, nem aktív. És ott van a Víg-színház, ez a gyönyörű, négyoldalról szabad, tiszta, izléses, finom épület, az amerikai Blumenthal a gazdája, akinek a zsebe dollárokkal van tele. Hát, ha ez a két színház, amelyek közül az egyik így alá van támasztva financialiter, a másik meg moraliter — nem tud reuzálni, hát akkor mi lesz a többiekkel? Erre felelj nekem, kedves öcsém! Igaz:

a közönség segíthet sok mindenben — időlegesen!

Belebolondulhat egy darabba, mint ahogy belebolondult az „Antónia“-ba. Ok nélkül, mert az „Antónia” sem a legendának, sem a történetnek meg nem felel. Kedves fiam, adja az Isten, hogy a direktoraink reményei teljesüljenek, de hát az auspiciumok nem nagyon kedveznek a reményeinknek. Mert hiába, a színházi üzlet is csak — üzlet, amelynek megvannak a maga alapföltételei s ennek

az üzletnek a legfőbb alapföltétele, hogy a közönség zsebében pénz legyen...

Igy állnak a dolgok, kedves fiam, most pedig menj szépen haza, mondd meg Lázár Miklósnak, hogy szépen tiszteltetem, de hát beszélni nem beszélhetek, nem is írhatok, de még csak nem is diktálhatok egy szót sem, mit szólna hozzá a lapom...

Ebbe azután bele is kellett nyugodnom s így bizony interju nélkül kellett eljőnnöm a fehérhaju Józsi bácsitól, a Siesta-szanasatóriumból.

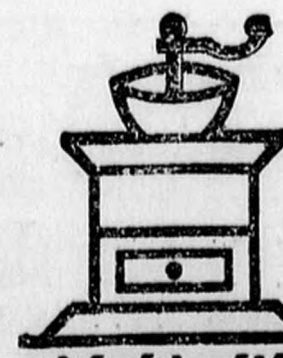
Egyed Zoltán

Tiszta... izletes

és e mellett valóban olcsó...

ez a „Franck”... Vajjon kellő alap nélkül itélünk-e mindig és mindenütt ily bizton?

Miért nem hagyják magukat okosan számító háziaszónokok azon szokásuktól eltéríteni, hogy hangsúlyozottan „valódi Franckot a kávédarálással” kérjenek

Divatos-tartós
BUNDA
szép-olcsó
BUNDA
Szörme Export Import
Rt.
Budapest VI, Teréz-körút 10
Részletfizetésre is
Vidékieknek képes árjegyzéket fizetési feltételekkel
3000 korona bélyeg ellenében küldünk

Az idei évad első nagy műsora!
AVÁGYAK ASSZONYA
Regény a festett világból 7 fejezetben
A párisi Casino de Paris nagy revüje filmen
(Lloyd Film)
SURSUM CORDA!
A szerelem hajótöröttel. Dráma 7 felvonásban
Az amerikai filmművészet slágere
(Projectográf Film)
ROYAL APOLLO
Előadások 5, 1/8 és 1/2 órákor

Tenniszütők 240.000 K-tól Kertész II
VI, Andrásy-ut 36. sz.

Cegléden a kormányzó jelenlétében megnyitották a Faluszövetség századik kiállítását.

Cegléd, augusztus 30.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap - délelőtt nyílt meg ünnepélyes keretek között a Faluszövetség századik kiállítása. A város az ünnepségek alkalmából nagyon mozgalmassá képet mutatott. A kormányzó különvonata délelőtt 10 órakor érkezett Ceglédre. A katonai előkelőségek jelentkezése után dr. Sárkány Gyula polgármester üdvözölte a kormányzót, aki válaszában arra kérte a város közönségét, hogy őrizze meg az egyetértés szép erényét. A kormányzó a pályaudvarról a főgimnáziumba, a kiállítás színhelyére hajtatott, ahol Schandl Károly államtitkár üdvözölte. A kormányzó megnyitóbeszédében megemlékezett Cegléd népének „földhöz való ragaszkodását”, azután így folytatta:

— A magyar rög szeretetétől áthatott szívemnek kevés dolog fáj jobban mint az, ha az örökölt, vagy kitartó megváltás jelenségét kell látnom. Hála Istennek, népünk megváltás jelenségét kell látnom. Hála Istennek, népünk széles rétegeiben a földhöz való ragaszkodás érzése még nem lazult meg. Cegléd népe pedig ezen a téren különös elismerést érdemel.

Több mint egyórás körséta után hagyta el a kormányzó a kiállítás területét és kíséretével az ipartestület épülő kulturházához hajtatott. Az ipartestület nevében Rónai János ipartestületi elnök mondotta az üdvözítő beszédet, amelyre a kormányzó a következőképpen válaszolt:

— Mai szegénységünkben legnagyobb tökének nemzeti kulturánk. Ezt senki sem veheti el tőlünk. Törhetetlen akarattal, minden erőnkkel arra kell törekednünk, hogy a mi nagy szellemi tökének, nemzeti kulturánkat megőrizzük, sőt azt minél gazdagabbá, értékesebbé tegyük.

Délután 3 órakor volt a MOVE-sporttelep ünnepélyes fölavatása. Miután a mintegy 500 versenyző felsorakozott a kormányzó előtt, dr. Zsilinszky Endre országos elnök lépett elő és üdvözölte a kormányzót.

— Mi — mondotta Zsilinszky — akik itt az imént kettős rendekben elvonultunk, egységes akarattal törünk kitűzött célunk felé:

visszaadni a sportot minden testi és lelki értékével és hatalmával annak, akit az ebben az országban egyedül illethet meg, a magyar fajnak s beállítani a sportot, megtisztítván a beleragadt idegen üzleties szellemétől,

a legélesebben körvonalozott nemzeti célok szolgálatába. A politikába nem ártjuk magunkat, de ha belső vagy külső ellenség próbálna bontogatni az új nemzeti Magyarország alapköveit, amelyeket Főméltóságod rakott le.

Ügyvédi vizsgára

Jogi szigorlatokra, alapvizsgákra, államszámvitelre, kettős könyvelésre, közigazgatási egyetemi vizsgákra előkészítünk. Jegyzetbővel. Beiratás előtt tanácsadás. Prospektus.

Szombat- és szeminárium, Budapest IV, Váci-u. 51

akkor én Főméltóságod egyetlen intésére sorakozott fuvatok és ott leszünk valamennyien a gáton, fegyverek híján, főlemelt ökleinkkel.

Magyarország kormányzójának életére és művére: háromszoros „Huj, huj, hajrá!”-t.

Ezután a kormányzó intezett beszédet a kivonult versenyzőkhöz:

Radó Sándor, a „Kemál-Radó” nyilatkozik A Reggel-nek párisi tapasztalatairól

(A Reggel munkatársától.) Méltóztatnak tudni, ugyebár, hogy Radó Sándor kicsoda? Radó Sándor középtermetű, göndörhaju, zömök, fiatalember, foglalkozására nézve kupléénekes s többek között arról nevezetes, hogy ő népszerűsítette Pesten Kemál pasát a török szabadságharc lánglelkű hőseit egy kupléval, amelyet annak idején szimfizve énekeltek egy kabarében. Később még nagyobb nevezetességre tett szert a híres „banán”-kupléjával, amelyet azonban a rendőrség betiltott, Radó szerint azért, mert egyre növekvő népszerűségének akart ilyen módon gátat emelni. Radó Sándor a nyáron arról értesült, hogy konkurense, Dénes Oszkár, a Royal Orfeum kupléénekes Párisba készül, acélból, hogy publikumát a jövő szezomban párisias produkciókkal kápráztassa el. Radó Sándor, aki szerint Dénes csak „dilletáns”, természetesen azonnal szintén jegyet váltott a párisi expresszre s két hetet töltött a világ fővárosában. Tapasztalatairól szóról-szóra a következőkben számol be A Reggel hasábjain:

— Párisba részint azért mentem, mert vágytam frissesség, új életkedv, színek és új perspektívák után, zsáneremet és színpadi egyéniségemet illetően. Azt akartam megnézni világnézetben, hogy én mit érek, mit tudok és hogy mit tud egy ilyen szerű előadó, mint én, Párisban? Főültem tehát a vonatra és másnap leszálltam a gárdeleszten. Első este megnéztem a Casino de Paris revijét, a „Bonjour Paris!”-t. Hát azt kérdeztem magamtól:

Hol vagy Páris, mit tudsz Páris?

Nekem nem elég a 60 nő, nem elég Parysis, én sokkal többet várok tőled, Páris! A revü egyáltalán nem elégitett ki. De még vártam. Másnap a Pallace-ban Rakhel Mellert néztem meg. Hasonlít Bajor Gizire, művészettel énekel; de világhírét nem érdemli meg. Nem hoz extázisba! Tetszik, tapsolok neki, de egyébként semmi különös! Yvette Guilbert-re tisztelettel kell nézni, de Medgyaszay Vilmára büszkébb vagyok. Kíváncsi voltam az operettre is, megnéztem tehát a Boufs Parisienne-ben a

— Régen, amikor a magyar nyelv jogaiért kellett küzdeni: szálló igévé vált, hogy nyelvében él a nemzet. Ma már, amidőn erről az oldalról nem fenyeget veszély, rájöttünk arra, hogy a nemzet voltaképpen szellemében és erejében él. Nemzeti szellemről, nemzeti erőről pedig csak ott lehet szó,

ahol a nemzeti eszme a nemzet életének minden vonatkozását áthatja.

Ezután megkezdődött az atlétikai és torna-verseny. A kormányzó hosszabb időt töltött a versenypályán, majd az állomásra hajtatott és visszautazott Gödöllőre.

„P. L. M.” című oprettet; ez egy expresszvonaton játszik.

Előadás: kaposvári nivó.

Hol vagy Páris? kérdeztem újból magamban, nyaralasz? Most még csak az operára voltam kíváncsi, elmentem a Kómikai Operába, megnéztem „Lakmé”-t és a „Parasztbecsület”-et s elhatároztam, hogy a többi estéimen — vacsorázni fogok. Azt hittem, földöntuli nivót kaptok, erre kaptam egy szép, összevágó — szege di előadást.

Hogy jönnek ezek a színészek hozzánk?

Arról nem is beszélve, hogy ilyen zsánerű kupléénekes, mint amilyen én vagyok, egész Párisban nincsen! Voltam a Floridában is. Itt pezsgőt muszáj rendelni. 120 frank. Első saját pezsgőrendelése életemnek. Örök emlék! Voltam a Louvreben, megnéztem a milói Vénust.

Lábass Juci jobban tetszik.

Megnéztem Napoleon sírját is: Salamon Béla jutott eszembe.

— Miért?

— Istenem, mindnyájan halandók vagyunk. A Pére la chaise-ben is voltam, megnyugtatom a pestieket: nem lokál — temető!

— Na és a nők, az édes kicsi párisi nők?

Radó elkomorodik. Kis szünet után elborulva feleli:

— Nagyon elegánsak, de nem szépek és egy hallatlan hibájuk van...

— És pedig?

— Anyagiassak, feleli Radó fölhozott szemöldökkel, villogó szemekkel.

— Na és Dénes Oszkárral mi volt? Ő mit csinált Párisban?

— Én nem is láttam. Később hallottam, hogy 5 Bécsben maradt, a párisi képeslapokat egy barátjával küldette el Párisból. Dilletáns ember, nem is való neki a világ fővárosa... (e. z.)

BRILLIANSOKAT

Székely Emil Király 51 utca 51 gyöngyöket, réz- és érméket bárkinél drágábban vesz. Tel.: J. 105-35 (Teréz-templ. szemb.)

HAASLIPÓT LINOLEUM

BUDAPEST, VII, Rákóczi-ut 24, VII, Erzsébet-körút 28, V, Lipót-körút 24, IX, Ferenc-körút 36
DEBRECEN GYŐR

Valódi linoleum

Futószőnyeg bordúrral, 45 cm széles ... 45 K
Futószőnyeg bordúrral, 58 cm széles ... 55 K
Futószőnyeg bordúrral, 68 cm széles ... 70 K
Futószőnyeg bordúrral, 91 cm széles ... 91 K
Egyszínű, barna, m²-ként ... 100 K-tól följebb
Mintázott, m²-ként ... 100 K-tól följebb

Viaszosvászon

Barchent háttal, 50 cm széles 40 K
Barchent háttal, 58 cm széles 45 K
Barchent háttal, 78 cm széles 65 K
Barchent háttal, 100 cm széles 80 K
Barchent háttal, 105 cm széles 90 K

Padlókárpit

Linoleum mellett a legjobb padlóburkolat különféle gyönyörű mintákban
67 cm széles 60 K
87 cm széles 80 K
100 cm széles 95 K

Szőnyegek

Velour plüss ebédszőnyeg 200/300 1.495 K
Velour plüss ágyelő 56/116 160 K
Futószőnyeg, prima 65 cm 35 K
Futószőnyeg, prima 85 cm 45 K
Prima mokett szerzőnátvető 1.100 K

Függönyök

Etamin, művészi kivitelben, teljes ablak, 2 szárny, 1 drapéria 165 K
Falvédők, gyönyörű gobelin mintákkal 200 K
Rolettavászon, matrachuzat (grádlis) nagy választékban

Női és férfi

gumikabátok

nagy választékban, rendkívül olcsó árban
Drapp és zöld színben 395 K
Double-kabát, a két szövetszál között gumizva 550 K
Szövetszerű kabát 650 K

Garnitúrák, átvetők, asztalterítők, butorszövetek és kókuszszőnyegek nagy választékban

• HÓ- és sárcipők • Árak ezer koronákban

KÖZGAZDASÁG

„Kezdzék a gyilkos urak!”

(A Reggel munkatársától.) A drágaság nemcsak a magyar glóbusz problémája. Végig, egész Európán pusztít ez a nagy veszedelem s minden ország a maga módja szerint próbál védekezni ellene. Angliában nagy áldozatok árán akadályozta meg a konzervatív kormány a szénmunkások munkabérének leszállítását. Németországban a kancellár elnöklése alatt külön nagy bizottság ült össze a drágaság enyhítésének a tanulmányozására s a német kormány, amely igazán nem mondható so radikálisnak, se destruktívnek, igen komolyan megfenyegette a nagyipari szervezeteket, hogy eszükbe ne jusson az árakat emelni.

Végig egész Európán hullámoz a nagy mozgolódás, amelynek végső célja az árak leszorítása a háború előtti színvonalra.

Magyarországnak megvan az az előnye, hogy hála egyszerű természetének és áldott földjének, az élelmiszerek ára a termelőnél ma már nagyjában leszállt a béke színvonalára s a magyar drágaság problémája ma már egyszerűbb és könnyebben áttekinthető, mint bármely más országban, úgy, hogy minden elfogulatlan szemlélőben joggal kámadhat föl a kérdés:

Miért éppen az élelmiszerek drágasága ellen akar hadakozni a kormány?

Miért éppen a pesti vendéglős és kocsmáros árait akarja letörni? Hiszen a magyar drágaság problémája nem az árakban keresendő, hanem egészen másutt! Ha a magyar élelmiszereket egybevetjük egy neutrális állam élelmiszereivel, például a svájci árakkal, rögtön nyilvánvalóvá lesz, hogy a cukrot kivéve, mélyen alatta vannak a magyar kiskereskedelmi árak a világgiazi áraknak. Svájcban egy kiló marhahús ma 50.000 korona, a disznóhús kilója ugyanannyi, a disznósír kilogramonként 50-52.000 koronába kerül, a kenyert 8000 koronáért árulják a zürichi pékek, a vaj a tehenészetéről híres Svájcban sem olcsóbb 85-90.000 koronánál különként, csak a cukor olcsóbb, nem kerülve többé 12.000 koronánál, azaz 33%-kal olcsóbb, mint nálunk. A különbség a magyar és a svájci élelmiszerek között csak az, hogy Svájc importra szorul, élelmiszereinek legnagyobb részét igen magas arányú szállítási költség terheli és

ami a legfőbb: a svájci munkás és hivatalnok, ez iparos állam lakosainak nagy tömege meg is tudja fizetni ez árakat.

A svájci munkabérek valorizálva vannak, nemcsak számszerűen, vagyis arányérték szerint, hanem árúérték szerint is, a svájci ember a fizetésén ugyanannyi kenyeret, szalonnát, cukrot, ruhát és cipőt tud venni, mint a 11 év előtti huzott fizetésén. S akármerre fordulunk, ha nem is a boldog semleges országot vesszük példának, hanem akár Romániát, akár Csehországot, akár Ausztriát, amely a háborúban éppen úgy vereséget szenvedett, mint mi s ugyanolyan, ha ugyan nem sokkal nagyobb nehézségekkel küzd, mint mi, ugyanezt az eredményt érjük el. Romániában jóval alacsonyabban a munkabérek és a fizetések, mint nálunk, de összehasonlíthatatlanul olcsóbbak az élelmiszerek és az iparcikkek is. Ausztriában az élet drágább, mint nálunk, de 30-75%-kal magasabbak a fizetések és a munkabérek is.

Itt van a drágaság igazi magva.

Ez a szörnyű szakadék, amely a világgiazi törő árak és az európai munkabérek színvonalára alá szorított jövedelmek között tátong. Valljuk be, a pesti kocsmá ma olcsóbb, mint 1914-ben volt.

Tízegy évvel ezelőtt 2 koronán alul nem lehetett sehol sem rendesen megebédelni, pedig 2 aranykoronáért ma már nagyon jó ebédet lehet kapni.

Hatósági vendéglők helyett például a cukor árát szállíthatná le a kormány, amely 30%-kal magasabb összeget jövedelmezett ez év júliusában, mint az elmúlt esztendőben. Tessék

tovább lefaragni a tarifákat, olcsóbbá tenni a postát s mindazt a szolgáltatást, amit a kereskedő, az iparos kénytelen az államtól igénybevenni. „Que messieurs les assassins comment!” Kezdzék a gyilkos urak! — mondta egykor a szellemes francia író. Vízét prédikálni és bort inni, ma már nem megy. Ebből már a magyar kereskedő régen kinőtt. Meg azután, ki nem tudja manapság, hogy a drágaság problémája bonyolult és a gazdasági élet minden jelenségét ezer szállal egymáshoz fűző folyamat. A kenyeret a pamutszövetek vámja épp úgy megdrágítja, mint a tűzijáté s amíg

a magyar vámtarifában a pamutfonalak vámja százalékok százaival haladja meg minden környező állam vámtételeit,

hogy csak egyet említsünk e szörnyű vámlabirintusból, amely csak egynehány kiválasztottnak terem aranyat, addig komolyan a drágaság problémájának a megoldásához nyulni nem lehet. Naivitás volna azonban föltenni azt, hogy azok az urak, akik az élelmiszerek árak letörésének a problémáját a nyilvánosság elé hajították, ne volnának ezzel tisztában. Élelmiszerdrágaságról ma már nem lehet beszélni Magyarországon, de igenis lehet

általános drágaságról,

amelyet vám- és vasúti tarifáinknak köszönhetünk, fogyasztási adóinknak, meg annak, hogy a fizetések vásárlóereje egész Európában, az egy Oroszországot kivéve, talán nálunk a legkisebb.

Sehol sem lehet ugyanazzal a munkaegységgel olyan kevés árut vásárolni, mint nálunk.

A kurzus alatt elértük, hogy abban az országban, amely a legkeresztényibb politikával dicsekszik egész Európában, van legkisebb fogantja az Irás szavának: Mivelhogy a munkás megérdemli az ő bérét! K. D.

× Derüesebb, bizakodóbb tőzsdék... A tőzsdéi hét, egyetlen nap visszaeső irányzatától eltekintve, egyenletes és óvatos emelkedést mutatott. Nagy a bizakodás a tőzsdéi körökben, hogy az az aránylagos pénzabőség, amely hétről-hétre erőteljesebb arányokban bontakozik a piacon, végül is új tőzsdéi konjunktúrára fog vezetni s a gabonakampány befejeztével azok a nagy tőkék, amiket a termés finanszírozása késő őszig lekötve tart, szintén fölszabadulnak s a tőzsdéi piacon keresnek elhelyezkedést. Kétségtelen, hogy a vezető papirokban föltűnően kis keretek között mozog a kínálat s a kontemin nyáreleji veresége óta egy-két napnál hosszabb időre födözletlen eladásokba nem mer bocsátkozni. Ahhoz azonban, hogy nagyobb arányú vásárlások történjenek a külföld részéről, a magyar befektetési papirok kamatszínvonalának kell erőteljesebb ütemben emelkednie. A mai átlagos kamatszínvonal még mindig 75-100%-kal marad el a betéti kamatláb s a rövid lejáratra kihelyezett kölcsönök kamata mögött. Mihelyt azonban a magyar vállalatok osztalékpolitikája megváltozik s a készpénzkamat és a befektetési papirok hozadéka között nem mutatkozik többé ez a nagy különbség, kétségtelen, hogy igen nagymértű vásárlások fognak történni. Hogy ez az időpont mikor következik be, nehéz megállapítani. Annyi bizonyos, hogy a tőzsde tudatos pontossággal állapítja meg már most is, melyek azok a vállalatok, amelyek előreláthatóan ilyen magasabb osztalékot fizetni tudnak s e vállalatok részvényei iránt mutatkozik elsősorban érdeklődés, az árfolyamemelkedés e részvényeknél fog elsősorban erőteljesen megmutatkozni. Ami a kisebb részvényeket illeti, amelyeknek nagy tömegét őrzi még ma is a magyar közeposztály, ezek emelkedése elsősorban attól függ, mikor fogják e vállalatok az Egisz mutatta példát követni. A kiskészvények ártértékelése elsősorban a deflációtól függ, mert addig komoly áremelkedésről szó sem lehet, amíg egy vállalatnak milliányi részvénye zudulhat bármely percben a piacra.

× Ausztria és Magyarország tovább tárgyal a gazdasági provizóriumról. Bécsből jelenti A Reggel tudósítója: A „N. F. P.” szerint Ausztriában és Magyarországon tovább tanácskoznak arról, hogy Ausztria és Magyarország között mégis megkötés a gazdasági provizóriumot. Ugy az osztrák, mint a magyar hivatalos körök érintkezésben vannak egymással, mert a provizóriumra vonatkozó tárgyalások meg-hiusulása nincs befolyással azokra a tanácskozásokra, amelyeket a két állam hivatalos körei a végleges kereskedelmi szerződések megkötése dolgában folytatnak. Az előrehaladott időre való tekintettel a magyar követeléseket némi-meg módosítanák, miután a barack és főzélk-félék exportjának kérdése most már eszik. A magyar agráriusok ma a fősúlyt a szőlő, bor, burgonya és még néhány mezőgazdasági termék kivitelére fektetik. A lisztet most sem vonják bele a provizóriumról szóló tárgyalásokba. Nehéz probléma a borvám, miután Ausztriában nemcsak a szőlőtermelők ellenkezésével kell számolni, hanem egyéb szempontokat is figyelembe kell venni, amennyiben a borvám a Magyarországgal való tárgyalásoknál egyike a legfontosabb kompenzációs tételnek és egy ilyen engedmény sokat veszítene jelentőségéből, ha azt provizóriumban adnák meg.

× „Ocean” Magyar Konzervgyár és Kereskedelmi Rt. közgyűlése a mérleget tudomásul véve elhatározta, hogy a 736.464.013 K nyereségből részvényenként 1000 K osztalék fizetessék. Osztalékszaványok szeptember 2-től a „Mercur” Váltóüzleti Rt. főpénztáránál.

CAFÉ-RESTAURANT

NÉPOPERA KÁVÉHÁZ

RAKÓCZI-UT 59

ujjonnan átalakítva megnyitják szeptember 1-én (kedden) este

Olesó árak! Szolid kiszolgálás! Elsőrendű cigányzene!

Népopera reggeli:

kávé vagy tea, csokoládé, kakao, tej, vajjal és tojással vagy jam mézzel és 1 sütemény **9000 K**

Ozsonna:

kávé dupla habbal vagy föllel vagy tea rummal, citrommal és legfinomabb házsisüteménnyel **10.000 K**

Népopera vacsora:

étlap szerint választható leves vagy előétel, sült körettel és tészta vagy sajt **23.000 K**

Szives látogatást kérnek

Haas Jenő és Dénes István tulajdonosok

Estéknként nyiregyházi ifj. Sáray Elemér hangverseny

Jogászok!

Mielőtt az egyetemre beiratkoznának, saját érdekében forduljanak a Fonetikus Jogi Szemináriumhoz, Budapest, VII. ker., Dohány-utca 88. szám

Valódi francia Aubusson-garnitúrák, fali Panneaux,

Aubusson-szőnyegek, uri fogadók és női szalonberendezések legmagasabb minőségben, rednkivül mérsékelt árakon. **Stefánia-ut 43,** Telefon: 156-40. Megtekinthető hétköznap délelőtt 11-1 óráig és délután 3-5 óráig

Uridivatkereskedők!

Legolcsóbban, legjobban és leggyorsabban dolgoz föl sqvareket **Zavodnik Ede** nyakkendőkészítő, Duna-utba 6 (Váci-utca 30, Klotild-palota) és Damjanich-utca 32

Hálószobák, ebédlők, uriszobák izléses jó minőségben

legolcsóbban kaphatók: **MARKOVICS B.** Teréz-körút 25

Főruházuk Önt és családját,

ha kedvező részletfizetési feltételek mellett az általunk saját műhelyeinkben, tiszta gyapjuszövetekből készült és kitűnő szabású

férfi-, fiu- és leányka-

ruhaszükségletét az ország-szerte ismert és újból megnyitott (a volt Kossuth Lajos-utcai)

WOLF ruhaáruház-ban

IV. kerület, Gerlóczy-utca 1. szám (a régi városháza mellett) szerzi be

Külön mértékszerinti szabóság!

A Szirmay-Eckhardt-pör háttere és igazságai

(A Reggel tudósítójától.) Egy ebéddidőben megjelenő ujság technikai és talán egyéb okokból is zavaros tudósítása arra késztet, hogy foglalkozzunk a rágalmozási pörrel, amely az elmúlt héten Böhm Hümér járásbíró előtt zajlott le. A pör vádlottja Eckhardt Tibor képviselő, vádlója Szirmay István újságíró volt. Az ügy története pedig a következő:

1921 őszén Lázár Miklós szerkesztő Bécsen keresztül utazott haza, Budapestre. Néhány órással tartózkodása alatt fölkerezte Békessy Imre, akkor még csak a „Die Börse“ szerkesztő-tulajdonosa és fölkérte, hogy egy levelet juttasson el Budapestre. A szakszervezetek nemzetközi blokádja miatt úgy a posta, mint a vasut bizonytalan volt. Békessy elmondta, hogy az emigráció salakja zsarolási manővert indított ellene: megbizottai adatokat gyűjtenek Bécsben és Budapesten, amelyeket, ha jelentős összeggel meg nem vásárol, úgy a budapesti „Szózat“ című lapban kiméletlen támadás formájában teregetnek a nyilvánosság elé. A „Szózat“ egyik munkatársa már Bécsben is járt és nyilvánosan tárgyalt ezekkel a sötét egzisztenciákkal. Ő egyrészt már megtette a bünvádi följelentést a bécsi rendőrségnek, másrészt azonban tisztázni szeretné a „Szózat“ szerepét is. A levelet, amelyben ez az ügy teljes részletességgel meg volt írva, Eckhardt Tibor sajtófőnökhöz kérte eljuttatni.

Lázár Miklós kijelentette, hogy lehetetlennek tartja a „Szózat“ szerepét. Nincs újságvállalat Magyarországon, amelyről józan ésszel ilyen brutális érkeletelenség föltételezhető volna. Itt nyilvánvalóan valaki, lehet egy munkatárs, a legutóbb visszaélést követi el a lappal. Viszont: amint magyar újságíró keveredik, vagy kevertetik egy zsarolási ügybe, ez nem magánügy többé, hanem közügy. A levelet kész átadni Eckhardt Tibornak, aki nyilvánvalóan közel áll a „Szózat“-hoz, a lap intézze el a háziügyét saját gusztusa szerint, ezzel szemben Békessynek bíróság előtt kell bizonyítani tényállításainak igazságát.

Október 8-án Lázár Miklósnak dolga akadt a miniszterelnökségen és Békessy levelét átadta Eckhardt miniszteri tanácsosnak. A levél lényeges része így hangzik:

„Napok óta suttogják itt Bécsben — kanálisokban és sikátorokban —, hogy egy zárt társaság „adatokat“ gyűjt ellenem Budapesten és Bécsben. Úgyet sem velem e pletykára és az ügy csak akkor kezdett érdekessé válni, amikor szerkesztőségemben fölkeresett egy itt élő magyar fiatalember és tanuk előtt közölte velem, hogy ő egyik tagja annak a társaságnak, amely közel egy hónap óta abból él, hogy ellenem „adatokat“ gyűjt. Az „adatszerző“ csoportvezetője Nándy László volt bu-

dapesti detektív-főfelügyelő, tagjai több mint kétes egzisztenciák és — hírlapírók is. Igen biztató jelenségnek tűnt a magyarországi politikai szakadékok áthidalására, hogy az akcióban

testvérrel szolidaritásban dolgoztak együtt az ugynevezett fehér és az ugynevezett vörös hírlapírók egy-egy, ha mindjárt nem is legjobb hírű tagja.

A fiatalember végül kijelentette, hogy az egész akció elmarad, sőt az eddig gyűjtött adatokat nekem kiszolgáltatják, ha 300.000 koronát fizetek le, amely összeget Nándy László kezébe juttatják. A társaság szorénységét dicséri, hogy az összeget osztrák koronában értették. Arra a kérdésemre, hogy mi történik, ha ezt az összeget nem fizetem le és ha az adatok iránt semmilyen kíváncsiságot nem árulok el, a nyíltszívű zsaroló a világ legtermészetesebb hangján közölte velem, hogy

„Abban az esetben, ha a kívánt összeg be nem folyik, úgy a társaság budapesti exponense, Szirmay István ur, a „Szózat“ belső munkatársa, egy cikksorozatban fog személyemmel a „Szózat“ című napilapban foglalkozni.

Szirmayt — mondotta a fiatalember — a múlt héten fölhívták Bécsbe és a „Szózat“ e munkatársa egy a „Szózat“-tal homlokegyenest ellenkező irányzatú bécsi újság munkatársától már meg is kapta a cikksorozat kéziratát. Megköszönvén a fölvilágosításokat, a fiatalembert azzal bocsátottam el, hogy az adatokra nem vagyok kíváncsi és így a 300.000 koronával sem szolgálok. A rákövetkező nap estéjén Budapestről fölhívták Békessy Géza, a „Börse“ budapesti szerkesztője és közölte velem, hogy őt bizalmasan értesítették, hogy a „Szózat“ című napilapban e héten Szirmay István ur cikksorozatát kezd a „Börse“ ellen. Engem a „Szózat“ közlései egyáltalában nem érdekelnék, a „Börse“-t a „Szózat“ támadásai nem érinthetik. Itt kizárólag arról van szó, lehetséges-e az, hogy egy magyar újságíró egy bécsi zsaroló banda tagja lehessen?”

Eckhardt Tibor megkérdezte Lázár Miklóst, hogy mit cselekedne a „Szózat“ szerkesztőjének a helyén, hasonló helyzetben. A válasz ez volt:

— Ha a legkedvesebb és legtehetségesebb munkatársam kerülne ilyen gyanuba, akkor sem dolgoznék vele együtt. Egy újságnak legnagyobb vagyona a tisztessége. Ennek a védelmében nem tudok szentimentális lenni. Az újságíróknak aztán módja van kiverkedni az igazat és ha beigazolódnak, hogy hamis vád áldozata, minden elégtétel kijár neki.

Ehhez Eckhardt hozzátette, hogy nem azért közli Békessy levelének tartalmát Zsilinszkyvel, mert a „Szózat“ az ő politikai és baráti körének reprezentánsa, ha a levél a „Világ“ vagy éppen a „Népszava“ munkatársát vádolná meg, akkor is hivatalos és erkölcsi kötelességének tartaná a szerkesztőnek tudomására hozni.

Ez a rágalmozási pör anyaga, amelyet Szirmay István — Eckhardt Tibor ellen indított. A hírlapíró téves címre adresszolta a följelentést. Eckhardt Tibor eljárása ebben az ügyben hozzáférhetetlenül korrekt. Senki az ő helyén

másként nem cselekedhetett. Ha elítélik Eckhardt Tibort, akkor sines tisztázva Szirmay István ügye, mert ezzel a vádat semmiképpen sem gyöngíti. Szirmay Istvánnak Békessy Imrét kellett volna pörbefogni, ez a logikus, őszinte, eredményes eljárás. Egyedül és kizárólag a Békessy ellen indított pör marasztaló ítélete mentheti föl Szirmayt; különben az afférja tisztázatlan és elintézetlen marad.

A vasárnapi süteményt maguk a pékmesterek sütötték

(A Reggel tudósítójától.) A sütőmunkások, akik hónapok óta harcolnak a vasárnapi munkaszünetért, ezúttal már nagyon intenzív vasárnapi sztrájkot rendeztek. A mesterek és a sütőmunkások között ezúttal másodszer hiusultak meg a tárgyalások s úgy látszik, békés megegyezésre most már nincs kilátás.

Vasárnap már 190 budapesti pékműhelyben nem dolgoztak a munkások

s a rendes napi süteménymennyiséget 150 műhelyben maguk a pékmesterek állították elő. Így Budapest közönsége a pékmesterek vasárnapi személyes közreműködése folytán ma, az első komoly vasárnapi péksztrájk után, még nem is érzi a friss sütemény hiányát. Érdekes, hogy a pékmesterek és munkások mostani kenyértörése már nem is a munkások követelése miatt következett be. A sütőmesterek ugyanis már beegyeztek a vasárnapi munkaszünetbe, ellenben azt kívánták, hogy

vasárnap tartsák zárva a pék-, fűszer- és szatócüzleteket is,

mindazon üzleteket, ahol sütemény- és kenyérrút árulnak. Most az a különös helyzet állt elő, hogy a kereskedelmiügyi miniszterium a pékmesterekkel szemben ragaszkodott a péküzletek és fűszerkereskedések vasárnap reggeli nyitvatartásához és ezt helyesli a sütőmunkások szakszervezete is, vagyis a szervezett munkások a kormányjal egyetértően foglaltak állást a pékmesterekkel szemben.

MICHELIN PNEU

(GYARI RAKTAR) AUTÓFÖLSZERELÉSEK

NAGY JÓZSEF
ANDRÁSSY-UT 34

TELEFON 21-97

ARANYOSI

FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA
FÉNYES FIINTERNÁTUS

polgári, közép- és kereskedelmi iskolai tanulók részére.
Beiratások naponta!

V, Csanády-u. 19. Telefon 76-44. Prospektus

Kényszerkölcsönkötvényeket VESZ
Jakobovits Gyula és Társa
V, Bálvány-utca 16. szám, félemelet

Erzsébet-körút

28. sz.

Dejta Iskolacipők

Rámánvarrott.

fekete, szavatolt, elsőrendű minőség. 26-30

Élőny:

kényelmes forma,
legnagyobb tartósság,
legalcsobb árak

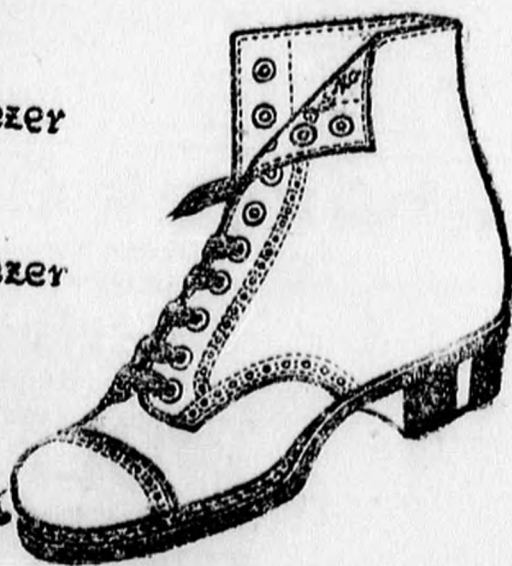
165 ezer

205 ezer

245 ezer

36-39

Égyes párok feltűnően olcsón
Hárisnyák nagy választékban

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

tudja-e, hogy az összes színházaknál olyan szorgos munka folyik, akárcsak cséplés idején a mezőn?

— Kit csépelnek?

— Az majd elvállik a vállatásnál. Egyelőre zengnek a zongorasobák, zúgnak a színpadok, délelőtt, délután próba, készül a nagy színházi háboru a sikerért: a megélhetésért. A szombati start olyasfélével mutat, mintha az embereknek megjöött volna a kedvük a színházjáráshoz. Legszébb publikuma a Fővárosi Operettszínház kabaréelőadásának volt, száma is nagyon jelentős, tekintve, hogy a Vigbéli szezonzáró kabaréműsort játszották — igaz, némi frissítéssel —: mintegy nyolcvan százalék. Legtöbben a Városi Színházban voltak, amelynek helyárait Sebestyén Géza újból leszállította, úgy, hogy a legolcsóbb jegy 6000, a legdrágább 58.000 koronába kerül. Kilencvenöt százalékos ház volt. No, de a Király-Színházban is voltak bőven: jóháromnegyedrész nézte végig az előadást, amelyen a Víg-színházhoz szerződött Kertész Dezső Kompolthy Gyula váltotta föl. A Városi Színházat megnyitó népszínmű előadásának érdekessége Sebestyén Géza volt — parasztszerepben, míg a Fővárosiban Vaszary Pirokska, Sarkadi és különösen új és finom magánszámában — általános meglepésére: Lukács Pál.

— És rossz senki se volt, maga rossz ember?

— Nahát, csak nem fogom a szcönt — fűrészeléssel kezdeni. Ráérünk arra még. Volt, édesem, a szigeten, a „Színészvacsora“-n.

— Hát nem látott?

— Mit szól hozzá: nem! Igaz, hogy nem is kerestem. Keresni valójuk egyébként a színészeknek sem nagyon volt. Hiába, magas volt a dátum, pezsgőt még az újdonsült férjek sem nagyon rendelték... Hja, a hozomány kötelez. Tudniillik a spórolásra.

— Csakis. No, de egyébként csak sikerült a dolog?

— Tudja, édes egy ecsém, erre azt felelhetném, amit a nyáradszegi székely góbé mondott a termésről. Hogy: hát azt íppenséggel nem lehessék mondani, hogy ez vagy az, vagy így vagy úgy, — hanem hát hogy, íppeg hát hogy, csak hogy hát hogy: na!

— Akkor már tudok mindent. Magyarul: régen rossz.

— Volt egy megható epizódja az estnek; Titkos Honánknak ugyanis föl kellett köszöntenie a színészek nevében a Szigeten nyaraló nagyaszonnyú, Blaha Lujzát. Hirtelen lelépték meg a kérésrel, a kezébe nyomták egy bukétát s azzal álló, már vitték is a nagyaszonnyú elé. Titkos úgy meg volt illetődve, hogy egy szó sem jutott eszébe, szerencsére azonban meglátta Beöthy Lászlót s hamar odaszaladt hozzá, hogy hát mit is mondjon valami szépet Blahánénak? Beöthy gondolkodott egy pillanatra, azután a fülébe sugott valamit Titkosnak, amire Titkos sugárzó arccal állott oda Blaha Lujza elé s a bukétát a következő mondat kíséretében adta át: „Nagyaszonnyú! A mi muló ifjuságunk köszönti a Te örök ifjuságodat“...

— Gyönyörű. Mit felelt a nagyaszonnyú erre?

— Bizony, sirva fakadt. Így mondta Titkosnak: „Drága gyermekem, köszönöm a virágot, a szeretetet. Legszívesebben egy dalt énekelnék el, azzal köszönném meg nektek, hogy ilyen kedvesek és jók vagytok hozzám, de már énekelni sem tudok, mert öreg vagyok nagyon. Isten áldjon meg benneteket, kedves gyermekeim.“

— Meddig tartott a cécó?

— Reggel 6-ig. Addig égtek a lámpások a kertben, addig szólt Kiss Béla muzsikája is, amíg csak a madarak túl nem csicseregtek a hegedük szavát. Voltak akárhányan a színészek között, akik éppen, hogy reggelizni mentek el s aztán szaladtak egyenesen próbára.

— Ugyan, kérem: vasárnap próba!

— Nézze, maga bikfic, ne legyen olyan fölényes, mert a Vigben és a Fővárosiban is jává-

ban próbáltak egész vasárnap délelőtt. A Vigben a „Hármascskán“-t a Fővárosiban az „Orlow“-ot Vasárnap Pestre érkezett Granichstüden és Marischka, az operett két szerzője, akik máttól kezdve résztvesznek darabjuk próbáin. Szeptember 19-én lesz a bemutató, Lá-bass, az isteni Julis játssza a főszerepet, aki ezúttal lép föl először a Fővárosi Operettszínházban. Ő az egyetlen primadonna egyébként, aki még nem játszott Blumenthaléknál, a többiek: Fedák, Péchy, Petrás, Kosáry, már valamennyien játszottak.

— Na és a Vigben?

— Két darabot is próbálnak: az operettet, amely a sok amerikai jazz-es speklakulum után újból könnyed, finom, francia muzsikát hoz — és a színház első drámai újdonságát, egy Galsworthy-darabot, a híres „Loyalties“-t, amelyet Reinhardt Bécsben százszor játszott.

— Na és mi van az újszülöttel?

— A Magyar Színházzal? Ma már megkezdődnek a szerződötések. A színháznak mintegy 30 tagu társulata lesz, első bemutatója nem az érdekes Földi-darab, hanem Verneulle „Pile ou face“ című aranyos vígjátéka lesz, amelyet a szerző a feleségével, Popescu Elvirával játszott egész tavaly az Athénésben. Röviden arról szól, hogy egy előkelő francia mágnásnál megjelenik egy végrehajtó és elmondja, hogy neki nemrégiben a Montmartre-on kellett foglaltania két fiatal embernél, egy édes lánynál s egy gyönyörű fiúnál, akik együtt éltek egy manzardlakásban. Megsajnálta őket s kifizette helyettük a tartozást. Igen ám, de egy hét múlva megint foglaltania kellett, egy másik hét múlva megint, úgy, hogy a gyerekek már 7000 frankjával tartoznak s a fiú — a mágnás fia. A mágnás erre elmondja, hogy ő a fiát kitalálta, mert saját szerzeményű dalait énekelte egy kávéházban, nyilvánosan. Hajlandó azonban neki megbocsátani, ha azonnal megnősül s elveszi azt a lányt, akit számára feleségül kinevezett, kifizeti az adósságait és még 500.000 frankot is ad a tejébe. A végrehajtó erre elmegy a fiatalokhoz az ajánlattal, de a lány hallani sem akar arról, hogy barátja megházasodjék, inkább ő áldozza föl magát s elfogadja egy ismeretlen báró ajánlatát, aki leveleivel üldözi őt. Végül mégis abban állapotnak meg, hogy a fiú megházasodik s ha az 500.000 frankot megkapja, egyszerűen otthagya a feleségét s visszatér a barátnőjéhez. Alig távozik azonban a fiú, a lány megbánja az egészséget, vissza-sürgönyzi, ő pedig megy a báró lakására, ahol a gyakorlott komornyik kitenitja a sorrendre, hogy likör után — jön a szerzem. Likör után jönne is a szerzem, de a kislány sirva fakad és kéri a bárót, hogy cressze őt el, mert ő szeret egy fiút, halálosan, ő érte akarta földáldozni magát, de hát még sem tudja elhatározni magát. A báró, aki ilyen minőségében nem más, mint a szigorú mágnás, meghatva ismer rá a lány elbeszéléséből, hogy akit a lány szeret, az tulajdonképpen — az ő fia. Kiveszi a fehér szegfűt a gomblyukából, veszi a felöltőjét s aki egy pillanattal előbb még szeládon volt, öre-gen, rokkantán távozik, hogy helyet adjon — a fiúnak... Csontos játssza a mágnást, Titkos a lányt, a fiúja nincs még szereplő...

— Tudja, hogy nagyon kedves?

— Tudom. Most pedig, mielőtt a pletykára áttérnék, néhány szavam volna Lázár Ödön-höz, a Király-Színház új bérleigazgatójához a nyilvánosság előtt, valakinek az érdekében. Vámos titkárról van szó. Hét éve ül Vámos titkár az Unió előszobájában, hét éve írja a kommunikékat, levelez, diktál, kimutatásokat csinál, korrekturát javít, egyszerűen végzi a dolgát lelkiismeretesen. Mindenki kedveli ezt a Vámóst, hozzátartozik a butorzathoz és most vasárnap délben hozzám jött, olyan volt a szeme, mint egy megvert kutyáé, úgy nyöszörögte: „Képzeld, kérem, elküldenek.“ Nem lehet a kis Vámóst elküldeni, direktor ur, ez egy tisztességes, szorgalmas, jóakaratu fiú, meghal-

magdért, felesége, gyereke van, nem lehet elküldeni. Mindenki sajnálja, akivel beszéltem, talán lehetne mégis valamit csinálni az érdekében.

— Halló, Lázár direktor, csatlakozom! — Na, és mi van a pletykával?...

— Piroskáról meg a farkasról szól. Pirokska azonban a farkassal nem az erdőben találkozott, hanem a Lánchid környékén...

— No, de csak nem ette meg a csunya farkas az édes Piroskát?

— Még nem. De ahogy én azt a farkast ismerem, hám-hám: egykettőre megeszi...

* Az Opera új szezonja. Radnai Miklós, az Opera igazgatója, beszámolt a sajtónak újjá-építő terveiről és megnyugvással kell konstatazni az Opera problémáját, hogy az el-bürokratizálódott állami intézményből eleven és konkurenciát álló színházat kell csinálni. Átnevelni az embereket, a régi kanonoki mentalitásával föleserélni, akcióképessé tenni a gazdáltságban elkalódott intézetet: ez a probléma s ennek megoldása után következhetnek a nagyobb feladatok. A világ minden Toscaninije is csak azon kezdene, amin most Radnai Miklós kezdi. Rendbehozni a reper-toárt, munkába igazítani a használatlan erőket és megeremteni egy stabil színvonalat, amelyre majd új produkciók épülhetnek, — ez a Radnai nyugodt és okos programja, s hogy még ezenfölül hét premiert és reprizt ígér, ez nem okvetlenül plusz, hanem inkább a honi nagyképűségnek adott szükséges koncesszió. Mert némely helybeli augurjaink egyik kezükkel az Opera példátlan dezoluciójáról innak, másik kezükkel a konzolidált nagy operák teljesítményeit követelik tőle s ha nem kapják rögtön azt, amit a müncheni Festspielekről hallottak, akkor haragos megelégedéssel konstata-állják, hogy igazat írtak, amikor azt írták, hogy az Opera csakugyan nincs rendben. Ha két hét múlva nem olvassuk, hogy az Opera még mindig nincs ott, ahova nem külső mind-ent jobbantudással, hanem kemény és hozzá-értő munkával csak hónapok, sőt szezonok alatt vezethető, ha szeretettel fogják a fokoza-tos fejlődést figyelni és a zavartalan üzemot és a nívó lassu konzolidálását az első szezon komoly eredményének elfogadják, akkor a publi-kum bizalma visszatér és az Operát végre csakugyan talpra lehet állítani.

Ha
nagyszerűen akar
mulatni,
okvetlen nézze meg
a
**Régi jó
Budapest**
című revü operettet
a
Király-Színházban

A főszerepeket Somogyi Nusi, Vaály Ilona, Berky Lili, Rátkai Márton, Latabár, Szirmai, Kompóthy, Gallai játsszák

Nagyszerű előadás!
Olcsó helyáarak!

KIS KOMÉDIA

Kedden, szeptember hó 1-én
szezonnyitás!

Rott és Steinhardt főléptével

Jegyek már válthatók

Telefon 14-22

PAPLAN, MATRAC

oszi bevásárlásánál nem lehet figyelmen kívül hagyni
a híres „IDEAL“ paplanyár készítményeit

Sándor „IDEAL“ paplanyár

IV, Kammermayer Károly-utca 1 (Közp. városháza)

Ilosvay Évi mámoros hajnali autókirándulása a Normafáig és onnan a Park-szanatóriumba

Nem akar tovább táncolni, mert fél, hogy nagyon csunya lesz — ujj nélkül

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnap reggeli lapok megírták, hogy szombaton hajnalban a Svábhegyen autószerencsétlenség történt. Az autózó társaság tagjai közül csak Ilosvay Évi táncosnő sebesült meg súlyosabban, a másik három utas, Schnetzer Agoston vezérigazgató, Jármay Sándor gyógyszerész és egy főmérnök csak könnyebb zúzódásokat szenvedtek. A táncosnőt, aki jobbkezén egyik ujját törte el, azonnal a Park-szanatóriumba szállították, ahol a második emelet egyik különszobájában helyezték el. A kis szöke táncosnő bepólyált kézzel, de már életvidáman mosolyogva fekszik a sanatóriumi ágyon. Izgatottan ugrik föl, amikor megtudja, hogy neve belekerült az ujságokba:

— Megírták legalább, hogy színésznő vagyok? — kérdezi.

— Azután szépen, folyamatosan, mint jelentéktelen epizódot meséli el a szerencsétlen autókirándulás részleteit:

— Két hónap óta táncolok a Tabariban és naponként megtörtént a nyáron, hogy záróra után autózni vittek. Szombaton azonban valahogy nem akartam menni, fáradt voltam, sokat pezsgőztünk. De

a társaság, amelynek tagjait névszerint nem ismertem s amelyet akkor láttam először, nem hagyott békében.

Azt mondták, el kell mennem velük, kétfelől belémkaroltak és vittek...

Fölragyog a szeme:

— Az igaz, hogy nagyszerű gép volt, és én nagyon szeretek autózni! A Svábhegyre mentünk. Már a Mátyás király-úton jártunk, amikor társaságunk leglármásabb tagja ült a kormánykerékhez. Borzasztó iramban kezdtünk száguldani.

Vezetőnk a Normafánál elengedte a kormánykereket és az autó nekivágódott az egyik fának.

Fölsóhajjt.

— Én éppen énekeltem akkor... Az egyik kezem valahogy beszorult az ajtó és a karosszéria közé és a középső ujjam eltörött. Szombaton délután azután levágták az eltörött ujjamat. Mondja, nagyon csunya leszek ujj nélkül? Mit csináljak ezután a színpadon — csonka kézzel? Hazautazom vidékre a szüleimhez és megpróbálom majd a falusi életet... Pedig csak 18 éves vagyok — és nagyon, nagyon szép dolog táncosnőnek lenni... (g. i.)

Színházi közlemények:

• Dr. László Géza nyaralásából visszaérkezett és tanításait ismét megkezdte. László Ferenc-tér 9. Telefon: 126-95.
• Aquila Adler Adolina a Városi Színházban. Régi dícsőségének színhelyén lép föl újra Aquila Adler Adolina, az immáron világhírű énekművésznő. Hosszas külföldi diadalutja után hétfőn, szeptember 7-én éneklő legjobbjait, „Faust” Margitját, Sebestyén Géza igazgató azzal kívánja a közönség szeretetét és ragaszkodását meghálálni, hogy a ragyogónak ígérkező Adler-estékre is 6-tól 58.000.000 koronás helyárakat hagy érvényben. A jegyek árusítását hétfőn, e hó 31-én kezdik a színház és a jegyirodák.

• „Hármascskán!” Az új szezon híres zenés újdonsága, a „Hármascskán!”, szombaton kerül bemutatásra a Vig-színházban. Rendkívül mulatságos szöveg, hangulatos és lendületes dalok tömege alapították meg sikerét az újdonságnak, amelyet parádés szereposztásban mutatnak be. Főszereplők: Biller Irén, Góthné Kertész Ella, Fejes Teri, Góth Sándor, Kertész Dezső, Pártos Gusztáv, Dénes György, Mészáros Paulette és Zala Emmy. Az első előadások jegyeit már árusítják.

• Az „Eva” följuttatásának híre városzerte nagy visszhangra lett. Lehar csodaszép muzsikájának varázsa az „Eva” partitúrájában legragyogóbb, a jobbnál jobb szerepeket pedig a Városi Színház nagyszerű erői: Harmath Hilda, a színház gyönyörű hangú új primadonnája, Vigh Manci, Galetta Ferenc és Sziklay József játésszák esőtörtőkön, az e hó 3-iki bemutatás-estén. Az impozáns zenekar, fényes kiállítás, nagyszerű új táncok biztosítják az „Eva”-esték tartós sikerét.

• A Fővárosi Operettszínház megnyitó kabaréműsora tülti be a szezon első hetét. Minden este a páratlanul gazdag műsor kerül színre, tömördek kis szindarab, tréfa, ének, tánc és látványosság, amelyben a Fővárosi Operettszínház és a Víg-színház kitűnő művészei lépnek föl, nagyszerű vendégek társaságában. Kezdeté 8 órakor.

• Honthy Hannát ünnepi estéknél a Buñai Színház szűfolt nézőtere. Vasárnap este már Galetta Ferenc, a Városi Színház művésze játszott a „Nóta vége” hőstét, hatalmas tapsoktól kísérve. A pompás operett ragyogása teljességében pénteken jut el harmadik jubileumához, a 75-ik előadás ünnepéhez.

• A „Dolly” 30-ik előadását ünnepi ma, hétfőn este a Városi Színház, a főszerepekben Molnár Verával, Vigh Mancival, Sziklával, Ferenczy Károlyval és Erzsékvivel.

• Városi Színház kedden, szeptember 1-én az „Iglóli diákok”.

PÉNTEKEN
4-ÉN

25%

engedményt adunk

FENYVES DEZSŐ R. T.

az összes szövet-, selyem-, vászon- és mosó-maradékokból, továbbá nyakkendők, zsebkendők, konyharuhák és kávéasztalkészletekből
Ezen kedvezmény csak a hirdetett napon érvényes

Mosóosztály:

Grenadin minden színben	8.500
Mosódelén	12.800
Zefrek, minden színben	12.800
Azsur függönyetamin	14.800
Francia cérnamarocain, legujabb minták .	18.000
Divateponzs 100 cm széles ...	29.000
Puplinkülönlegesség minden színben	49.000

Gyapjuszövetosztály:

Divatkockás alj- és ruhakelme	33.000
Gabarden ruhakelme	35.000
Kosztümkelme, angol zsáner 130 cm széles	55.000
Seviot, jó minőség, minden színben, duplaszéles	63.000
Tiszta gyapju eolinkelme	85.000
Tiszta gyapju krém köpenyelme 140 cm széles ...	199.800
Kitűnő használati öltönykelme	85.000
Eredeti angol divatöltönykelme	178.000
Felöltő- és raglánkelmeujdonság	148.000
Kabát-velour, tiszta gyapju, minden színben	196.000
Kombinált öltönykellékesomag (tartalmaz egy öltönyhöz szükséges béléanyagokat)	160.000
Szövött ágygarnitúra (2 ágy, 1 asztalterítő) ...	656.800

Vászonosztály:

Különleges Fenyves mosott sifón	14.500
Bórerős angin	16.500
Kitűnő alsónadrággöpper	25.000
Batisztsifón, 83 cm széles	21.300
Batisztsifón, 130 cm széles	38.850
Pamut lepedővászon, 150 cm széles	45.000
Pamut paplanlepedővászon 180 cm széles	50.000
Kitűnő törülközők	18.500
Pohártörölő	14.000
Damaszt kávékészlet, 6 szö-mélyes ..	140.000

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Leánykaing 4-16 évig ...	22.000-42.000
Leánykamellényke 4-16 évig	26.000
Leánykanadrág 4-16 évig	39.000-50.000
Leánykahálóing 4-16 évig	52.000-81.000
Leányka szoknyakombiné 4-16 évig	42.000-71.000
Leányka nadrággombiné 4-16 évig	52.000-70.000
Fiuing, gallérral vagy anélkül 4-16 évig	64.000-86.000
Fiunadrág 4-16 évig ...	32.000-43.000
Fiuhálóing 4-16 évig ...	72.000-93.000
Intézeti paplan	199.000

Intézeti ágyneműekben és fiamelltakarókban nagy választék

Konfekciósosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Nőiangolhomespun kabát legujabb fazon ...	500.000
Velour-télikabát, legszebb kivitelben	730.000
Divatmintás marocain ruhák legujabb fazon	99.000
Divatesikós aljak	88.000
Cérnagrenadinruhák legszebb kivitelben	70.000
Trikózsemp, műselyemből minden színben	115.000
Fehér grenadinbluz	89.000
Trikóruha műselyemből minden színben	250.000

Selyemosztály:

Trikóselyem műselyemből duplaszéles ...	49.000
Nyersselyem minden színben, 83 cm széles .	59.000
Crêpe de Chine, divatszinekből ..	85.000
Japone-selyem minden színben, 85 cm széles	78.590
Schantung ruhaselyem minden színben 85 cm széles ...	95.000

Női fehérneműosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női nappali ing, azsurral, himezve	29.000
Női hálóing, azsurral	72.100
Női nadrág, azsurral, himezve ...	29.000
Sifón szoknyakombiné, himzéssel .	69.000
Sifón nadrággombiné, azsur és himzéssel	66.600
Zsemp fűzővédő	52.000
Pamutvászon párnahuzat	70.000
Pamutvászon paplanhuzat	170.000
Fehérneműhímzés	4.000

Férfifehérneműosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Fehér azsurozott sifónzsebkendő .	10.000
Galléros szines munkaing	59.000
Szines nappali ing, 2 külön gallérral ..	69.000
Rayémellü ing, fehér	92.500
Kitűnő hosszú hálóing	95.000
Hosszu alsónadrág, köpperből ...	64.750
Rövid alsónadrág, kitűnő minőség	29.500
Pyjama-öltönyök nagy választékban ...	214.600

Kötött- és szövöttáruosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női harisnya minden színben ...	9.000
Muszlin harisnya, dupla talp-sarok	28.000
Férfizoknik, tartós minőség	7.000
Divatmintás férfizokni	15.000
Gyermekapasztrikók, 2-6 évig ...	25.000
Kötött selyemnyakkendő	16.000
Női svédkeztü	36.000
Divatmintás női gyapjumellény ..	143.000
Szines női gyapjukabát	290.000
Berliner gyapjukendő	192.400

Menyasszonyi fátvöl és koszorókban nagy választék

2, 2 1/2, 3 és 4 méteres szövet-, selyem- és mosó-maradékok példátlan olcsón **Ingyen** adunk minden vevőnknek egy Fenyves-sorsjegyet. Nyeremények 15.000.000 kor. értékben **Mintákat** kívánságra készséggel küldünk

MOZI

Teljesen reménytelen a filmgyártási akció

A végrehajtási utasítás megszüvegezése miatt újakezdődik az ankétezés

Nemrégiben beszámolt *A Reggel* azokról a következőknek, amelyekkel az akkor még megjelenés előtt álló filmrendelet fenyegetett. Azóta a filmgyártás föllendítése érdekében a kormány kiadta a sokat fészelt rendeletet és kiderült, hogy a rendelet még sokkal szomorúbb, mint a legpesszimistikusabbak számították. A rendelet kiadásánál teljességgel mellőzték azokat a szempontokat, amelyekben az ankétek során az összes érdekelt megállapodtak. Így a filmköltségek kivásására az ankétek abban állapodtak meg, hogy a 120.000 dollárt, amelyre a magyar filmgyártásnak szüksége van, olyképen teremtik elő, hogy a filmköltségek megadóztatása nyújt 40.000 dollárt, az állam ad 40.000 dollárt és a Hitelbank ad a megalkotandó szövetkezetnek 40.000 dollárt. Ezzel szemben a rendelet csak a filmköltségek megadóztatását rendeli el és sem az állam, sem a Hitelbank pénzéről nem beszél. Egy másik pontja az előzetes megállapodásnak az volt, hogy a kormány a magyar filmeket játszó moziknak vígjátéki és egyéb adókedvezményeket nyújt, a magyar filmgyártó vállalatoknak pedig a vámok és egyéb illetékek fizetése tekintetében nyújt rekompenciákat. Erről sincs egy szó sem a rendeletben. Tény az, hogy a kormány azt követeli a filmköltsézőktől, hogy még a filmgyártó-

szövetkezet megalakulása előtt fizessék be a méterenként 3000 korona megterhelést, amely filmenként 6-8 millió koronát tesz ki. Sőt egészen váratlanul a rendelet kimondja, hogy ezt az összeget a filmvállalatoknak visszamenőleg július 1-ig cenzurázott filmek után kell befizetniük.

Ezek a rendelkezések teljesen váratlanul érték a filmköltsézőket, akiknek minden reménye most a végrehajtási utasításhoz fűződik. Itt akarják például keresztülvinni azt, hogy a befizetések csak akkor legyenek esedékesek, ha a film megjelenik, továbbá, hogy a Magyarországon készült filmek méterei után ne kelljen ezt a 3000 koronát megfizetni és a végrehajtási utasításban szeretnék az elhangzott ígéretet biztosítani is megkapni az állam támogatására és a Hitelbank kölcsönére vonatkozóan. A Filmtanács szombaton délelőtt már meg is tartotta első értekezését, amelyen a filmgyárosok és filmköltsézők képviselői nagy vonalokban előadták sérelmeiket és kívánásaikat az illetékes miniszteriumok kiküldötti tudomásul is vették.

Közben pedig eltelt az egész nyár, sőt el fog telni az ősz is, úgy hogy a június elején nagy garral megindított filmgyártási akció — legalább is erre az esztendőre — teljesen reménytelen.

A nevetés nem öl!

A világháború sok mindenféle filozófiai elvet, sok minden gazdasági törvényt fölfordított, nem esoda tehát, ha fölfordította azt a régi irodalmi elvet is, hogy a nevetésség öl, főleg a mozi terén egyenesen a fordított törvényt tapasztalhatjuk.

A nevetésség nem öl, hanem fölemel, a népszerűség számára emel sok mindenkit. Az összes film- és mozihősök közül a legnagyobb népszerűsége éppen azoknak tettek szert, akik nevetésség voltak és akik megnevetették a közönséget: a burleszk-komikusok. És ezek között is vitán fölül áll Zigoto népszerűsége.

Zigotot már rég nem volt alkalma látni a magyar publikumnak, de a sok várakozás megteremtette a maga gyümölcsét. A pompás nevetés hosszú szünet után olyan filmet produkált, amely minden eddigi filmjét föllülmutta. „Oroszlánvívó Zigoto” ennek a filmnek a címe és e hét csütörtökjén kerül a közönség elé a Kamara- és a Corvin-Színházban. Dicsőítő szó fölételes ehhez a filmhez, meg kell nézni és kacagni kell rajta!

Indiai vallásapostolok Budapesten

Egymást érik Budapesten az utóbbi hetekben a különböző hosszúsakállás tudósok, akik különféle formában valamilyen új indiai vallás ígét és eszméit óhajtják elterjeszteni és híveket igyekeznek szerezni. Ezek a vallások természetesen a szó eddigi értelmezésében nem vallások, hanem filozófiai tanok, de a hit

szuggesztív erejével akarják elméleteiket az emberek szívébe beleplántálni.

Annyi bizonyos, hogy sok érdekes és szépenhangzó filozófiai és szociológiai elmélet hangzik el ma a hangversenytermek és egyetemi tantermek előadói székéről, nemesak nálunk, hanem külföldön is és a közönség szinte elfelejté, hogy ezek a vallásapostolok mind ugyanabból az alpból indulnak ki. Ez az alap a biblia. A biblia töteleit magyarázzák ezek a vallásapostolok, a különbség pedig a hirdetett vallások és a bevett vallások között az, hogy az új apostolok nem egyházi, nem felekezeti, hanem emberi szempontokat domborítanak ki.

Azonban ezeket az emberi szempontokat a biblia tiszta alkalmazása a mai ember életére ugyanis érvényesíti. A tizparanosolat fenséges törvényei a mai életben, a mai közéletben is érvényben vannak, csak meg kell őket találni és akkor nem kell érdekükben új vallást alapítani.

Cecil B. de Millenek hatalmas Paramount-filmje, a „Tizparanosolat”, éppen ezt példázta. A biblia maradéknélküli, tiszta alkalmazása e film témája. Az elmúlt évben Budapesten 100.000 ember nézte meg e film előadásait és e 100.000 emberre az indiai vallásalapítók újakat nem tudtak mondani.

A „Tizparanosolat” most, e hét csütörtökjén ismét a közönség elé kerül és bizonyosak vagyunk benne, hogy az indiai vallásapostolok elől el fogja szedni a közönséget.

Visszajöttek az angol görölk!

Egyik esti lap az elmúlt napokban egy levelezőlap szövegét közölte le, amely szerint

visszajöttek az angol görölk Budapestre.

Ezek az angol görölk, akik egyébként nagyon kedves hölgyek voltak, de akik Budapesten sokkal nagyobb nevezetességre tettek szert, mint amilyenek Amerikában

és Londonban örvendtek, a mult szezon kétségkívül domináltak.

Most új érdekesség csatlakozik hozzájuk, amennyiben egy 40 törpéből álló törpecsalád

is megérkezik velük együtt Budapestre. Ennek a minden biznnyal rövid időn belül népszerű társaságnak a vezetője pedig Dodo, a Fox-filmgyár valóban kedvelt burleszk-komikusa, akinek a neve ma már azt jelenti, hogy a mulatság és a kacagás hódítja meg az embereket.

Dodo, a 40 törpe és az angol görölk

a Mozgókép-Otthonba és a Capitolba érkeznek meg, ahol szerepelni fognak az „Adám és Eva” című cserejű burleszkben, Dodonak legújabb alkotásában.

A Mozgókép-Otthonban Dodo burleszkjén kívül az „Opium rabjai” című hatalmas Fox-világatrakciót is másorra veszi és George O. Brien és Dorothy Mackail főszereplésével mutatja be azt a pusztítást, amit emberek boldogságában ez a kínai mérég véghezvisz.

Panem et circenses!

Ilyenkor, szezon kezdetén, szoktak hivatkozni a színházi rovatvezetők beköszöztető cikkekben, hogy egykor a római nép kívánsága az volt, hogy kenyeret és cirksuzt adjanak neki.

Soha jobb alkalom nem volt, mint ma, hogy a kenyér és szórakozás követelményéről megemlékezzünk. A kormány a napokban közzétett beruházási programja jelenti a kenyeret és a szezon kezdete jelenti a szórakozást.

Ha kenyér van több, több szórakozás is kell és így érthető, hogy az idel szezonban több mozi fog gondoskodni a publikum szórakoztatásáról, mint eddig. A legközelebbi napokban már kinyitja kapuit a Terézváros legkedveltebb mozgószínháza, a Tivoli is. A mult év végén és a nyár folyamán ugyan műsorai a nyári időnynek megfelelőek voltak, de most ismét premiérszínház lesz, amely pompásan helyreigazítja, régi fényében fogadja a valóban hű közönséget, hogy a nagy amerikai, francia és német filmek válogatott darabjaival ajándékozza meg a szezon folyamán.

Nincs jögnök elárulni a Tivoli nagyszerű programjának részleteit, csak annyit mondhatunk, hogy az egész mozgóközönség legkedveltebb művészi és művésznői fognak megjelenni a Tivoli vásznán csütörtöktől kezdve.

Elmélet és gyakorlat

Az elmélet: Hónapok óta folynak a tanácskozások a kultuszminiszteriumban, a cenzurabizottság irodájában, a filmesek klubjában, a magyar filmgyártás föllendítéséről és végül megjelenik egy rendelet, amely a világon semmit nem elégít ki. Most újbl megkezdődik a tanácskozás az ugynevezett végrehajtási utasítás fölétt. Közben vége a nyárnak, vége az ősznek, már nem lehet fölveleteket csinálni. Van rendelet, van végrehajtási utasítás, de nincs magyar film.

A gyakorlat: Forgács Antal, a Gloria-filmgyár igazgatója és rendezője, tavasszal összeszedi régi színészbártaikat és híveit és megbeszéli, hogy mit kellene csinálni. Ő is számít, épp úgy, mint az ankétezők, de nem röpülnek szájaiból a milliárdok, hanem azon töpreng, miképen lehetne szerény eszközökkel megcsinálni valami magyar filmet. Kikeresi a témát, megbeszéli a színészekkel, operatőrrel és egy szep napon elindul megcsinálni egyik magyar filmjét. Elkészíti, a mozik színházokká, hiszen mindenki szívesen látja a magyar filmeket és mialatt egyik filmje fut, már újra elindul és megcsinálja rögtön a második magyar filmet is. Rendelet nincs, ankét nincs, filmgyártási szövetkezet nincs, de megvan egy szezon alatt a második film: „Az elhagyottak”, amelyet csütörtökön mutat be a Kert-mozgó, Jatzkó Ciával, Sacy von Blondellel, Vándory Gusztávvval, Dán Norberttel, Vendrey Ferencel és Mihó Lászlóval a főszerepben.

IRTA:
PETHŐ SÁNDOR
A FÖLDRAJZI RÉSZT IRTA:
FODOR FERENC
-EGYETEMI M. TANÁR

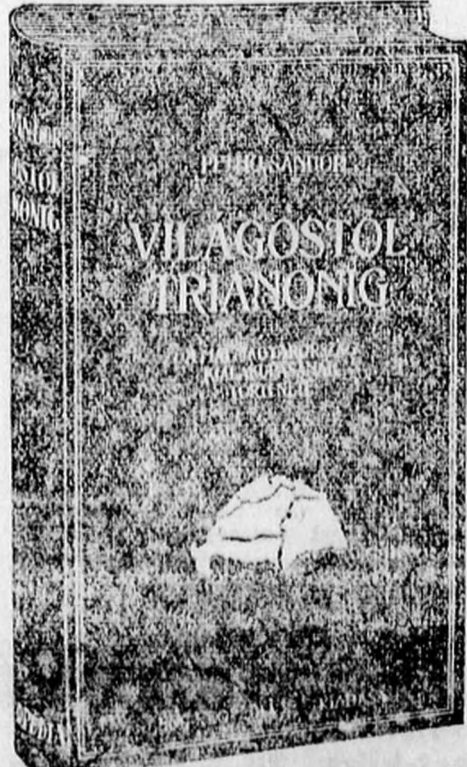
VILÁGOSTÓL TRIANONIG

A MAI MAGYARORSZÁG KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A NEMZETEK nagy csapások idején magukra szoktak eszmélni. De csak akkor, ha vannak oly írók és politikusaik, akik a válságok okait ki tudják fejteni és tanulságait le tudják vonni. Pethő Sándor hivatott e földatra. A jövő fűrkészésének egyetlen alapja van: a mult ismerete. Mély igazság van az egyiptomiak ősi hitében, hogy a holtak uralkodnak az élők fölött. Minél közelebb van a mult a mához, annál fontosabb annak ismerete a ma megértése és a jövő megértése szempontjából. És épp itt vannak a legnagyobb hiányok tudásunkban. Hány művelt magyar ember tudná elsorolni 1867 óta az összes magyar miniszterelnököket? Aki végigfutja e könyv abécérendes mutatóját Achim Andrástól Zita királynéig, e sok száz név közt teljesen ismeretlen nevet talán egyet sem fog találni. De azért e nevek legnagyobb része csak félig ismert név, csak homályos emlék. Hány oly embert jeltölnek e nevek, akiknek gyászos, véres vagy dicsőséges emlékének élénken kellene élnie minden magyar ember lelkében! Sajátságos tény az, hogy a régmúltat jobban ismerjük a közelmúltat, pedig a történelem ránk, élő emberekre nézve annál fontosabb, minél közelebb jön a mához. Nem számíthat művelt embernek az a magyar, aki saját kora történetét nem ismeri!

N É V M U T A T Ó:

Achim A.	Carol király	Garibaldi J.
Adler Fr.	Carp P.	Gheczy K.
Aehrenthal A.	Chotek grófnő	Giessl báró
Albrecht főherceg	Clemenceau G.	Goluchowsky A.
Andrássy Gy. id.	Clerk G.	Gömbös Gy.
Andrássy Gy. ifj.	Conrad v. H.	Görgey A.
Apponyi A.	Consten órn.	Graz G.
Apponyi Gy.	Csáky A.	Günther A.
Auffenberg M. lov.	Csányi L.	Habsburg-ház
Bach báró	Csengery A.	Hadik J.
Bacsó B.	Czornin O.	Haynau Gy.
Bánffy D.	Dániel G.	Hazai S.
Barabás B.	Daranyi I.	Hegedüs L.
Bárczy I.	Deák F.	Hegedüs S.
Baross G.	Déay Z.	Heinrich F.
Battenberg herceg	Dessewffy E.	Héjjas I.
Batthyány K.	Enver pasa	Hieronymi K.
Batthyány L.	Eötvös K.	Hindenburg
Batthyány L-né	Eötvös J.	Hodza M.
Batthyány T.	Eötvös L.	Hohenwart gróf.
Beck Fr.	Erdély S.	Hohenzollern-es.
Beck Wl.	Erdélyi J.	Holló L.
Benedek L. lov.	Erzsébet királyné	Horthy M.
XV. Benedek pápa	Esküdt L.	Höfer F.
Beniczky O.	Esterházy M.	Hugo V.
Beöthy P.	Fabricsius Gy.	Huszár K.
Berchtold L.	Falk M.	Irányi D.
Berinkev D.	Fejérváry G.	I. István király.
Berzeviczy A.	Ferdinánd cár	Jancu A.
Bethlen I.	V. Ferdinánd	Jászi O.
Bethmann-Hollweg	Forenc Ferdinánd	Jellachich J.
Bismarck O.	Ferenc József kir.	Jókai M.
Böhm V.	Festetics S.	Jósika S.
Briand A.	Foch F.	József főherceg.
Bruzilov	Franch d'Esperay	II. József.
Buehinger M.	Friedrich I.	Julier Fr.
Buol-Schauenstein	II. Frigyes	Justh Gy.
Burján I.	Frigyes főherceg	Kálman király.
Buzsa B.	Garami E.	IV. Károly
Canini M.	Garbai S.	

Már megjelent és kapható minden könyvkereskedésben

336 OLDALON
45 KÉPPAL
SZÁMOS ABRÁVAL
ÉS TERKÉPPAL, EGÉSZ
VÁSZONKÖTÉSSEN

ÁRA 150.000 KOR.

N É V M U T A T Ó:

V. Károly	Mackensen A.	Salamon F.
Károly Lajos th.	Magasházy L.	II. Sándor cár
Károlyi Gy.	Mallath Gy.	Schwarzenberg F.
Károlyi I.	Marghiloman S.	Scutus Viator
Károlyi M.	Mária Terézia	Somogyi B.
Károlyi S.	Masaryk T.	Stromfeld A.
Kemény Zs.	J. Mátyás	Szamuely T.
Kerecszki S.	Mayer R.	Széchenyi I.
Khuen-Héderv. K	Mensdorff-Pouilly	Székely K.
Klapka Gy.	Metternich K.	Szilágyi D.
Klebsberg K.	Mihajlovič bán	Sztracsányi Gy.
Kossuth L.	Mikes J.	Szgy.-Marich L.
Kossuth F.	I. Miklós cár	Szterényi J.
Kovács Gy.	II. Miklós cár	II. Szeleiman
Kövöss H.	Miksa császár	Szurmay S.
Kramarz K.	Miletics Sz.	Taaffe E.
Kristóffy J.	Millukov P.	Teleki P.
Kun B.	Millerand A.	Thaly K.
Kunl Zs.	Nagyatádi Szabó	Tisza K.
XIV. Lajos	I. Napoleon	Tisza J.
XVI. Lajos	III. Napoleon	Tolsztoj L.
Lammash H.	Návay L.	Trockij N.
Láng L.	Nedeczky I.	Ugron G.
I. László	Nikolényi D.	Vadász L.
László J.	Nitti F.	Vázsonyi V.
Lehár A.	Obrenovics M.	II. Vilmos császár
Lemberkovics J.	Ostenburg Gy.	Vyz alezredes
Lengyel Z.	Palacky Gy.	Weber tábornok
Lentiu V.	Pálffy M.	Wekerle S.
Linder B.	Pallavicini Gy.	Wanckheim R.
I. Lipót	Pasics N.	Wessellényi M.
Lloyd George	Peld Gy.	Wilson W.
Lobkovitz V.	Percey D.	Windischgraetz A.
Lónyay M.	Polónyi G.	Wlascics Gy.
Lovász M.	Potiorek O.	Zichy A.
Ludendorff E.	Radetzky J.	Zinyi M.
Luener K.	Rassay K.	Zsigmondy V.
Luther M.	Romanelli G.	Zita királyné
Macchiavelli N.	Rudolf trónörökös	

VASÁRNAPI SPORT

Lendületes, kemény küzdelemben győztek a kék-fehérek az országos bajnokság döntőjében

MTK—FTC 4:1 (2:0)

Az új off side-szabály révén izgalmasabb lett a futball

(A Reggel munkatársától.) Huszezer sportrajongó előtt, akik közül legalább tizenötezer megesküdt, hogy soha többé nem megy futballmeccsre, folyt le az országos bajnokság döntője a két régi rivális, az FTC és az MTK között.

Győzött a jobb csapat,

bár a gólarány nem fedi tisztán az erőviszonyokat, mert a ferencvárosiak tüzes és értékes játékokkal mindenkit megleptek.

A két együttes Iváncsics Mihály sippjelére komplett csapattal lépett a Hungária-úti sporttelep gyönyörű gyepjére. Csak Sándor helyett szerepelt Müller — kitűnően.

A nagyjelentőségű viaskodás fölötté izgalmas volt, mert az új off side-szabály rendkívül kedvez a gyorsiramu játéknak.

Szél ellen, szédületes iramban

kezd az FTC és azonnal támadásba megy át. Bár a zöld-fehéreket a lökészerűen meg-megújuló légáramlat erősen hátráltatta, támadást támadásra halmoznak és különösen Kohut oldaláról veszedelmesebb-nél veszedelmezőbb labdák kerülnek a kék-fehérek hálójába. A kritikus helyzeteket azonban Senkey, de különösen Kecsis sorra tisztázza.

Az első negyedórán határozott FTC-fülény alakul ki, a kék-fehérek mindössze két alkalommal tudják a ferencvárosi fűdözeteket átúrni, de Hungler és Takáts pazar fűszabaddításokkal azonnal átterelik a játékot a kék-fehérek terebélye. Az iram folyton fokozódik, a játék képe pillanatonként változik. Gólszagtól terhes a levegő, de egyelőre csak két kornert ért el az FTC, az MTK pedig egyet.

A 22. percben egyszerre megtörik a ferencvárosiak fülénye

és már a következő pillanatban Orth 20 méteres lövéső csaknem a hálóba került. Két perc múlva Stecovits ártatlan faultjáért Iváncsics 20 méterről szabadrugást ítélt, amelyet

baloldaltól Molnár félmagas erős lövéssel a hálóba vág: 1:0.

Ezután nyílt küzdelem fejlődik ki, de mindenki érzé, hogy az MTK fokozatosan jön frontba. A 30. percben egy szép támadás Orth erőteljes lövésével nyor befejezőst. Válaszul a ferencvárosiak törnek előre, de a gól előtt súlyosan hibáznak. Most már mindegyben az MTK kerül fülénybe, de Takáts mindent ment. Orthnak csak egyszer sikerül mellőle elszabadulnia, de 20 méteres bombalövésé éppen Amsell kezébe vágódik. Két perc múlva egy jól kidolgozott baloldali támadást Jény pontosan centerez, a labda Orth fejeéről simán a földre kerül és

a befutó Molnár közvetlen közelsől védhetetlen droppikkkel a második gólt lövi be: 2:0. (41. p.)

Ebben a pillanatban egy ponton esattan el a tribünön. Nagy lármá, rendőr, igazoltatás. Amire véget ér az izgalom, az első 45 perc is elmúlt. Félidő: 2:0.

A második féldő

első percben Palesek lövését Remete védi, de a következő másodpercekben már Jény veszélyeztet. Jól irányzott lövését a lerohanó Takáts csak az utolsó pillanatban tudja kornere menteni. Ettől fogva

a kék-fehérek biztosan tartják kezükben a mérkőzést és rövid percek alatt egymásután két kornert érnek el. Bár Jény nem elég mozgékony, minden labdát rájátszanak és egy passzából

Orth a 13. percben mintaszerű gólt lő: 3:0!

Egy perc múlva Müller véletlenül belépt Molnár combjába, erre újabb ponton esdül el a tribünön. A küzdelem azonban zavartalanul folyik tovább — a zöld gyepen, de most már az FTC jegyében és egy erőteljes kitörés után Nikolsburger passzából

Palesek tízméteres passzozott lövése a léc sarkáról az elvetődő Remete mellett jut a hálóba: 3:1.

Erre a kék-fehérek erőteljes ellentámadásba mennek át és csak a kitűnő Müllernek mulik, hogy egyelőre csak egy kornert esik az FTC terhére, de öt perc múlva ők jutnak sarokrugáshoz — egy percen belül kétszer is.

dohányzó

rossz szájízét eltünteti a

LYSOFORM

FODORMENTA

SAKORVOSI rendelő
vér- és namibetegek részére.
EZÜST SALVARSAN OLTÁS

Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. Rókusall szomben

Első Dunagőzhajózási Társaság

Árvizveszély esetére teendő intézkedés

A vizállás rohamos emelkedése előreláthatólag a parton tároló árúk mentését fogja szükségessé tenni. A t. érdekelteket ezután kérjük, hogy a társaság őrízetében raktárainkban és rakpartjainkon tároló küldeményeket saját érdekükben azonnal elvittessék.

A forgalmi igazgatóság.

Ujabb veszélyes FTC-előrelőrést Rebró akaszt meg. Három játékos is kidribliz és váratlanul Senkey II.-nek tolja le a labdát, aki meglepetten centerez. Az erősen falsos labda magas lyben érkezik a kapu elé, ahol ember ember hátán nyújtogatja rá a fejét és az erősen szorongatott Molnár frizuráját érintve, egyszerre a földre kerül, amit csak Orth vesz észre. Közben Amsell kifut, észrevétlenül átlépi a labdát, amely bevánszorog a kapuba: 4:1. (33. p.)

Ezzel megpecsétlődik a nagyjelentőségű viaskodás sorsa. Az FTC reményvesztetten csapódik tovább, az MTK pedig nem ambicionálja a nagyobb eredményt. A hátralevő időben mindkét csapat kapusa csak egyszer fogott labdát.

G. L.

Egy kis statisztika. A kék-fehérek és a zöld-fehérek eddig 57-szer találkoztak egymással. Győzött az MTK 29-szer, az FTC 16 alkalommal, 12 esetben pedig eldöntetlen volt az eredmény. Gólarány: 115:76 az MTK javára.

Az egrí Szigritz Géza legjobb országos eredménnyel győzött a 800 méteres gyorsuszó bajnokságban

(A Reggel tudósítójától.) Egy egrí fiu startolt vasárnap a VAC uszóviadalon — és győzött:

Szigritz Géza legjobb országos eredménnyel nyerte Magyarország 800 méteres gyorsuszó bajnokságát és a pompás küzdelemben csak egy méltó ellenfél akadt a szintén vidéki — jászapati Fehér István-ban. Szenzációs sikere volt egy 16 éves újpisti diáknak is,

az ogylábu Helassynak, aki 400 méteren győzött. Sipos Márton világrekorderünk a 100 méteres melluszóban diadalmaszkodott.

Főbb eredmények:

I. Magyarország 1925. évi 800 m. gyorsuszó bajnoksága: 1. Szigritz Géza (Egrí MSE) 11 p. 29.2 mp. Legjobb országos eredmény! 2. Fehér I. István (Jászapati) 3. Szabó (VAC). — II. 100 m. ifj. hátuszó: 1. Weisz József (OTE) 1 p. 31.8 mp. 2. Vermes (VAC). 3. Hidy (OTE). — III. Hőigyműgrás: 1. Förszner Klári (FTC) és Nemes Olga (VAC) holtversenyben. — IV. 100 m. melluszó (Goldmann-vándordíj): 1. Sipos Márton (MTK) 1 p. 21.2 mp. 2. Glöck (VAC). — V. 400 m. gyorsuszó: 1. Helassy Olivér (UTE) 6 p. 11 mp. 2. Vermes (VAC). 3. Sasztróvics (MTE). — VI. 4x100 m. vegyes staféta (Dr. Dömény-vándordíj): 1. MTK 5 p. 33.2 mp. 2. VAC. — VII. Műgrás (Dr. Jakabovits-vándordíj): 1. Lenhardt Ernő (OTE). 2. Szalal (VAC).

Új tehetség tűnt föl a diszkoszvetésben egy kiskunhalasi földmives szemé-lyében

(A Reggel tudósítójától.) Kifűnő rendezésben, pompás eredményekkel zajlott le a KAOE kőnapos atlétikai viadala, amelyen

két rekordot állították be Rózsahegy (200 m.) és Fluck (100 m.) révén.

Rajtuk kívül Püspöky, Gerő II, Cséfy és Szepes szerepeltek elsőrangban.

Új tehetség is tűnt föl a versenyen Komlós István kiskunhalasi parasztléány személyében, aki „egyetlen kívül” meztőláb dobott diszkosszal — és diadalmaszkodott.

Vasárnapi eredmények:

I. 200 m. gátfutás: 1. Püspöky Tibor (MAC) 26.4 mp. 2. Magyar (KAOE) 26.5 mp. 3. Grunpsberger (MTE) 27.6 mp. — II. 800 m. síkfutás hep.: 1. Járó József (MTE) 2 p. 48 mp. (50 m. el.). 2. Rigler (BLK) 2 p. 61 mp. (70 m. el.). 3. Renietz (BEAC) 2 p. 01.1 mp. (25 m. el.). — III. 300 m. síkfutás, II. oszt.: 1. Steinmetz István (KACE) 37.1 mp. 2. Deák (Postás) 39.1 mp. 3. Étsy (BBTE) 39.1 mp. — IV. 100 m. síkfutás: 1. Fluck István (BBTE) 10.8 mp. 2. Réti (MTK) 11.1 mp. 3. Balázs (KAOE) 11.4 mp. — V. Súlydobás hep.: 1. Prisenzer György (MTK) 1351 cm. (250 cm. el.). 2. Hubert (FTC) 1337 cm. (200 cm. el.). 3. Dunszt (BBTE) 1321 cm. (300 cm. el.). — VI. 400 m. síkfutás: 1. Gerő Mór (KAOE) 51.4 mp. 2. Rózsás (MTE) 54.8 mp. — VII. Magasugrás, II. oszt.: 1. Gross Imre (MTK) 171 cm. 2. Késmárky (BBTE) 168 cm. 3. Cséfy (MTE) 165 cm. — VIII. Hármassugrás: 1. Cséfy Sándor (MTE) 1821 cm. 2. Ujfaluzecky (FTC) 1289 cm. 3. Nagy (MAC) 1205 cm. — IX. 5000 m. síkfutás, hep.: 1. Hufnagel Rezső (ESC) 16 p. 02.8 mp. (400 m. el.). 2. Gábor (KAOE) 16 p. 10.6 mp. (420 m. el.). 3. Zöllner (MAC) 16 p. 16 mp. (120 m. el.). — X. 4x100 m. stafétafutás, I. oszt. A-csapatok közül: 1. KAOE 45.1 mp. 2. BBTE 45.3 mp. B-csapatok közül: 1. FTC 47.5 mp. 2. BEAC 47.9 mp. 3. FTC B) 48 mp. — XI. Gerelyvetés: 1. Szepes Béla (MAC) 5681 cm. 2. Gyurkó (FTC) 5505 cm. 3. T. Szabó 5301 cm. — XII. 10x400 m. II. oszt. stafétafutás: 1. KAOE 9 p. 21.4 mp. 2. FTC 9 p. 23.6 mp. 3. MAC 9 p. 25 mp. 4. MTK.

Az MTK nyerte a Grünfeld-vándordíjat 36 ponttal a MAC előtt (24 p.). Harmadik helyre az FTC került (8 p.), míg a negyedik posztot az MTE foglalta el 4 ponttal.

Magyarország 3000 méteres ifjusági gyalogló bajnokságát Horskovits (MTK) nyerte meg 15 p. 57 mp.-es idővel. 2. Szepes (MTK) 16 p. 3. Hepp (MTK) 16 p. 25 mp.

Olasz fleyerek győztek az újpisti kerékpáros viadalon, amelynek főbb eredményei a következők: I. 3x1350 m. fűverseny: 1. Boiocchi (olasz), 2. Zuchetti (olasz), 3. Grimm, 4. Uherceky. A győztes legjobb 200 m-es spurtja 12.2 mp. volt. — II. Párosverseny: 1. Boiocchi-Zuchetti-pár (olasz), 2. Grimm-Trachtulecz, 3. Mazák-Velvárt. — III. 15 kilométeres motorvezetéses verseny: 1. Bánitzky, 2. Bartos, 3. Martin (cesh). — IV. 25 kilométeres motorvezetéses verseny: 1. Bánitzky, 2. Martin (cesh), 3. Bartos. — Motorverseny (300 kem.): 1. Kaszala, 350 kem. 1. Kovács. — Oldalkösi versenyben: 1. Dován.

PITROFF MIKLÓS
okl. gépészmérnök, autóspezialista

SOFFŐRISKOLÁJA

Főlivélteli Iroda:

Erzsébet-körút 28, I. 16, Tel.: J. 116-79

Taralij egymillió koronra, mely részletre is fizethető. Saját luxus-autó. Magánkiképzés is.

Harmincöt gól esett az első bajnoki mérkőzéseken

(A Reggel tudósítójától.) Hosszu kényszerpihenő után vasárnap kezdődtek a bajnoki futballmérkőzések, amelyek során

a kispostiek és a Világosság súlyos vereséggel távoztak a porondról,

ami részben az új off side-szabályokkal magyarázható.

NSC—KAC 6:3 (4:1). Hungária-ut. — Biró Stampfer. A szőllel játszó nemzetiek azonnal fölénybe kerülnek. A vezető gólt a 16. percben Spitz rugja, amit Krausz egy perc múlva egalizál: 1:1. A 20. percben Volentik, majd Spitz lönek gólt. Félidő: 4:1. — A II. féldő 16. percben Weiszberger II-est vét, amelyet Csida góllá értékesít: 4:2. Egy újabb II-est Csida mellő 16. Ezután még három gól esik. A nemzetiekét László és Rómay II., a kispostieket Raix lövi.

III. ker. TVE—VAC 2:1 (0:1). Lóvorsenyter. — Biró: Boronkay. Az első negyedóra a VAC-é. Klopfer lövi a vezető gólt — tizenegyesből. Félidő: 0:1. A második 45 percben a budaiak támadnak löböt és előbb Kenyeres révén kiegyenlítenek, majd Dröszler rugja a döntő gólt.

ETC—BEAC 0:0. Erzsébet-utca. — Biró: Vértés. Az újdonsült elsőosztályú ETC pályaváratása alkalmából zászlót cseréltek a küzdő felek. A mérkőzés mindvégig élvezetes és fair volt. A legkomolyabb gólhelyzetet Pluhár az első féldőben kiaknázatlanul hagyta.

Startolt a második osztály is. Postások—Világosság 8:1, URTSE—EMTK 5:1, Testvériség—KAOE 2:0, Zugló—ETSC 2:0, Föv. T. Kör—BAK 1:1, UMTE—URAK 1:1.

Pártos bíró miatt kilapott az UTE Prágában

— A Reggel tudósítójának távirata. —

Prága, augusztus 30.

(Érkezett este 11 óra 35 perckor.)

Nagyszámu közönség előtt ütközött meg az UTE a híres Slavia-val. Már az 5. percben Příboj gólt lő, amire a Slavia fokozza a tempót és Stapt kiegyenlít. Az újabb vezető gólt a csehek érik el Silny révén s ezt a II. féldőben Török egalizálja. Hatalmas küzdelem folyik most a döntő gólért. A 27. percben a pártos bíró szigorított szabadrugást ítélt az UTE ellen, amelyet Capek góllá értékesít. Végeredmény tehát 3:2 (2:1) a Slavia javára.

Bécsi futball. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az osztrák fővárosban is vasárnap kezdődtek az első liga-mérkőzések. Eredmények: Hakoah—Wacker 5:1, Vienna—VAC 3:0, Sportklub—Simmering 3:1, Slovan—Hertha 1:0, FAC—Rapid 2:1.

Nemzetközi és bajnoki mérkőzésekre jegyek a „Stop”-nál: Nádor-utca 24. (Telefon: 57—62.)

Vasárnapi ügétőversenyek eredménye

- I. futam: 1. Turán, 2. Lavina, 3. Csalavér. Tot.: 10:20, 10:10.
- II. futam: 1. Wienerin, 2. Gyöngyvirág, 3. Angyó. Tot.: 10:73, 15, 58, 13.
- III. futam: elmaradt.
- IV. futam: 1. Gabi D., 2. Filemont, 3. Miki. Tot.: 10:12, 11, 13.
- V. futam: 1. Flóta, 2. G. R. S., 3. Erzerum. Tot.: 10:412, 58, 18, 17.
- VI. futam: 1. Fiu, 2. Amice, 3. Ardoné. Tot.: 10:18, 12, 14.
- VII. futam: 1. Babám, 2. Bremer, 3. Drána. Tot.: 10:11.

Meinl-káv

5, 10, 15 és 20 kg-os postacsomagokat, rizs és cukor kivételével, bérmentve szállítunk vidékre!

Tartós vászonból, bőrszíjjal

ISKOLATÁSKA

29 ezer kor.

Különbéle iskolatáskából óriási választék.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ RT.
II. emelet

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság”-könyvnyomda rt. Budapest, VIII, Conti-u. 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.